

Haider srečal šefa NDP
Norberta Burgerja (str. 8/9)

nt
naš tednik

LETO XXXX.
Številka 11
Cena 8.— šil.
(200 din)
petek,
18. marca
1988

Poštnina plačana
v gotovini

Celovec P. b. b.
Erscheinungsort
Klagenfurt/
Izhaja v Celovcu
Verlagspostamt
9020 Klagenfurt/
Poštni urad
9020 Celovec

Večer pred 12. marcem sta NSKS in ZSO imela v Modestovem domu spominsko sejo, na kateri sta se spomnila anšlusa pred 50 leti. Beri stran 13.

Avstrijski parlamentarci v Beogradu: Solstvo v ospredju

Avstrijska delegacija je na beograjsko letališče Surčin prišla pretekli ponedeljek, točno dve uri po slavnostnem sprejemu v čast Gorbačova; njega spremlja novinarska posadka v treh letalih, v beograjskem press-centru pa je dodatno akreditiranih še 370 tujih časnikarjev.

Kakor smo že poročali, je bila teden pred tem obiskom tu v Beogradu delegacija obeh osrednjih organizacij. Njen obisk in prisotnost slovenskega poslanca v avstrijski delegaciji sta dala slutiti, da bo osrednja tema pogovorov med obema parlamentarnima skupinama šolstvo na Koroškem. Kaže, da je iz tega vzroka odpovedal svojo udeležbo **Jörg Haider**; njega je zamenjal tik pred odhodom — **dr. Friedhelm Frischenschlager**.

Domneva, da bo šolstvo v ospredju razprav, se je potrdila že prvi dan, ko je na protokolarni večerji v zdravici dejal **Marijan Rožič**, da je treba reševati odprta manjšinska vprašanja, „posebno še šolsko ureditev, v popolnem soglasju in sodelovanju z legitimnimi zastopniki manjšine“. **Gratz** je v odgovoru menil, da lahko v „odprti klimi med Avstrijo in Jugoslavijo razprava teče tudi o teh problemih“. **Gratz** dalje: „Veseli smo, da imamo v Avstriji slovensko in hrvaško narodno skupnost. Želimo reševati probleme skupno z njima.“

Politične pogovore pa je dobro informirani **Marijan Rožič** začel z ugotovitvijo, da položaj slovenske in hrvaške narodne skupnosti ne skrbi samo Slovenije ali Hrvaške, temveč da je to zadeva vse Jugoslavije. Spomnil je na dogovor med zunanjima ministroma **Mockom** in **Dizdarevičem** v Gradcu, češ da se naj ustanovi skupna komisija eks-

V senci „svetovnega stara“ Gorbačova se je pretekli teden mudila v Beogradu osemčlanska delegacija avstrijskega parlamenta, ki jo je vodil predsednik Leopold Gratz. Član delegacije je bil tudi naš poslanec Karel Smolle, ki je tako prvič uradno zastopal Avstrijo v inozemstvu. Bili so gostje mdr. predsednika jugoslovanskega parlamenta („skupščine“) Marijana Rožiča.

pertov, ki bi proučila uresničevanje člena 7. Postavlja se namreč tudi načelno vprašanje, ali je pristop do člena 7 samo restriktiven ali pa se odprta vprašanja širokogrudno rešujejo. K aktualni diskusiji pa je **Rožič** dejal, da je „trostrankarski pakt zelo hud udarec za manjšino; uresničitev pakta bi pomenila ločevanje po jeziku ter končno dovedla tudi

do tega, da bi se Slovenci počutili kot drugorzredni državljani Avstrije“.

Uvodnim ugotovitvam **Rožiča** je sledila skoraj trouzna razprava, delno skrajno polemična, saj je pozneje socialistični poslanec **Köck** izvajanja **Smolleta** označil kot pljuvanje v lastno skledo.

Smolle je namreč ostro nasprotoval — „to povem izrecno

**Iz Beograda
ekskluzivno poroča
dr. Borut Sommeregger**

kot član avstrijske delegacije —“, **Gratz**ovim izjavam, češ da so v šolskem vprašanju odprti le še „dve majhni točki“. **Smolle** je dejal, da mora biti cilj šolske ureditve ta, da ne bi prišlo do ločevanja po jezikovnih kriterijih. Glede člena 7 pa je **Smolle** ugotovil, da državna pogodba prav v primeru Hrvatov v nobeni točki ni izpolnjena.

Koroška poslanka v zveznem svetu **Achatz** je v odgovoru dejala **Smolletu**, da so tudi pri

(Nadaljevanje na 11. str.)

Predsednik skupščine SFR Jugoslavije **Marijan Rožič** (spredaj drugi z desne) v pogovoru s predsednikom dunajskega parlamenta **Leopoldom Gratzem** (zadaj drugi z desne). Član avstrijske delegacije je bil tudi **Karel Smolle**.

Konus bo začel junija s produkcijo — Topšport se bo preselil v Nončo vas

Podjetje Topšport v Pliberku je sicer prodalo svoje poslopje obratu Konus iz Slovenskih Konjic, rokavice za vratarje pa bodo še naprej producirali v Nonči vasi. 24 delovnih mest je za 2 leti zagotovljenih. Podjetje Konus pa bo že junija začelo z desetimi nastavlenci s produkcijo konfekcije.

Topšport je pred kratkim podpisal dveletno pogodbo z nemškim podjetjem Uhlisport, za katerega bo vsaj dve leti produciral rokavice za vratarje. S tem bo Topšport za dve leti lahko zagotovil 24 delovnih mest v občini Pliberk. Ker

se gospodarski položaj Topšporta v zadnjih letih ni izboljšal, je moralo podjetje svoje obratno poslopje v Velikovski cesti v Pliberku za 15 milij. šilingov prodati obratu Konus iz Slovenskih Konjic pri Celju. S tem se je Topšport

vsaj delno saniral, veljalo pa bo še pokriti kredite v višini nekaj milijonov šilingov. Direktor Topšporta Uršič upa, da bo podjetje lahko na novo pričelo brez dolgov in da bo v naslednjih letih delalo z dobičkom.

Topšport bo svoj obrat preselil z Velikovške ceste v Pliberku v Nončo vas, v poslopje podjetnika Sadjaka. Proizvajali bodo izključno rokavice za Uhlisport, vse doslejšnje programe (produkcija smučarskih rokavic, pletenin) pa bodo opustili. Tudi športne trgovine ne bodo več odprli, menda je kupna moč v pliberški občini premajhna.

V Topšportovem poslopiju na Velikovski cesti v Pliberku pa bo

že junija pričelo s produkcijo usnjene konfekcije podjetje Konus iz Slovenskih Konjic. V začetku bo imelo zaposlitev 10 delojemalcev, Konus pa namerava v bodoče še razširiti produkcijski program (mdr. suhe filtre) in bo tako nudil še več delovnih mest v pliberški občini.

Konus je obrat, ki ima v Sloveniji 1900 delojemalcev in je predvsem v produkciji usnjene konfekcije že znan na zahodnoevropskem trgu, kamor tudi v glavnem izvažajo svoje produkte. Vodja obrata v Pliberku bo inž. Vlado Novak, ki že od 1. marca naprej pripravlja program za Konus-Pliberk.

Silvo Kumer

Šolsko vprašanje naj obravnava sosvet

Dr. Grilc je navzoče časnikarje opozoril na dejstvo, da je okupacija Avstrije pomenila za koroške Slovence začetek sistematične likvidacije slovenske narodne skupnosti. Številni rojaki so bili umorjeni v taboriščih ali pa so bili izseljeni. Koroški Slovenci so bili tudi edini, ki so se formirali v antinacističnem odporiškem gibanju in s tem bistveno pripomogli k ustanovitvi druge avstrijske republike. „Namesto, da bi se ta druga republika zavzela za razvoj slovenske narodne skupnosti, lahko danes le z razočaranjem opozorimo, da je sistematično asimilirala koroške Slovence,“ je dejal Grilc.

„Šolsko vprašanje je bilo

Kdor je na tiskovni konferenci zadnji četrtek pričakoval neenoten nastop zastopnikov osrednjih organizacij, je moral biti razočaran. Tako dr. Grilc kakor dr. Sturm sta zagovarjala vstop v sosvet pod pogojem, da sosvet obravnava šolsko vprašanje. Zadnje pogovore z zvezno vlado sta ocenila kot pozitivne. Komite za obrambo dvojezične šole je na tiskovni konferenci zastopala dr. Susanne Dermutz s celovške univerze.

vedno bistveni element avstrijske asimilacijske politike,“ je poudaril dr. Marjan Sturm. Tako so tudi nacisti že kar na začetku iztrebili slovenščino na južnokoroških šolah. Dvojezična šola je že vedno bila cilj nemško-nacionalnih grupacij.

Takoj po podpisu avstrijske državne pogodbe so nemško-nacionalne organizacije uničile obligatorično dvojezično šolo. Sturm dalje: „Tudi v predlaganem ločitvenem modelu lahko vidimo nemško-nacionalni duh. Če bodo vsaj del uresničili, bo-

do nemški nacionalisti aplavdirali.“

„Pozitivno je, da se je v tej šolski debati organiziralo široko solidarnostno gibanje za koroške Slovence,“ je ugotovila dr. Dermutz. „Medtem ko drugi dajejo svoje otroke v razne privatne šole, da lahko dvojezično doraščajo, hočejo Korošci luksuz dvojezičnosti uničiti,“ tako Dermutz, ki si ne more predstavljati, da bi prišlo v šolskem vprašanju do kakšnega kompromisa.

Glede vstopa v sosvet je dr. Sturm mnenja, da se bo verodostojnost tega gremija lahko izkazala prav v šolski debati. Parlamentarni posvet o šolskem vprašanju naj bi upošteval tudi predloge sosveta.

Gast 88: Jugoslovanski paviljon spet vabi

Na sejmu Gast 88 od 19. do 24. marca se bo Slovenija predstavila z zelo bogatim in raznolikim turističnim programom, ki zrcali Slovenijo kot izredno zanimivo in vabljivo deželo. Na predstavitvi programa v hotelu Kompas na Ljubelju pa je predstavnik jugoslovanske gospodarske zbornice v Celovcu dr. Rudi Kropivnik omenil tudi trgovsko bilanco med Avstrijo in Jugoslavijo, ki je v celoti tudi v preteklem letu nazadovala.

Na sejmu Gast 88 bo Slovenija pokazala svoje turistične kapacitete, predstavila pa bo seveda tudi svoje zanimivosti in posebnosti, ki jih ima vsekakor zelo veliko. Kraški pojavi, naravni parki, zdravilišča in lepota severnega Jadrana so le del ponudbe, ki jo bo Slo-

venija na sejmu približala avstrijski publiki. Slovenija ima trenutno na razpolago 90.000 postelj za tuje goste, iz leta v leto pa izboljšujejo kakovost turističnih ponudb. V letu 1987 je bilo v Sloveniji 400.000 prenočitev avstrijskih gostov, kar je le 10% vseh preno-

čitev. Prav iz tega razloga hočejo turistične ustanove v Sloveniji na sejmu v Celovcu opozoriti avstrijske goste na svojo ponudbo in s tem nekoliko izboljšati devizno bilanco Slovenije. V tuji valuti Slovenija letos ni povišala svojih cen, s tem je za goste iz Avstrije še dodatno vabljiva. Posebno so še zastopniki slovenskega turizma opozorili na 3000 zasebnih lokalov in nad 100 zasebnih penzionov, ki nudijo prvovrsten, visok turistični standard.

Do turistične sezone pa bodo v Sloveniji dogradili tudi nov vodovod do obale, ki bo zagotovil vodno oskrbo v celoti. Predstavnik jugoslovanske gospodarske zbornice v Celovcu dr. Rudi Kropivnik je ugotovil, da so trgovski stiki med

Avstrijo in Jugoslavijo v celoti v preteklem letu spet nazadovali. Sicer je jugoslovanski izvoz v Avstrijo nazadoval le za 1,2% (1986 celo za 16,8%), zato pa je izvozila Avstrija v Jugoslavijo kar za 11% manj kakor v letu 1986. Dr. Kropivnik je izrazil željo, da naj bi povečali skupni obseg blagovne izmenjave in s tem poglobili gospodarske odnose. Posebno važen faktor v gospodarsko-trgovskih odnosih med državama pa so še mešana podjetja na Koroškem, ki so v letu 1987 povečala svoj promet za 22% in danes znaša 1 milijardo 650 milijonov šilingov. Trenutno je na Koroškem 15 takih mešanih podjetij.

Silvo Kumer

Enotna lista Železna Kapla je vložila predlog, da naj bi kapelški občinski svet glasoval proti pedagoškemu modelu koroških strank. Socialistični in ÖVP-jevski odborniki ter odborniki FPÖ so na ponedeljkovi občinski seji ta predlog EL enotno odklonili, ker se ne čutijo za to pristojne. Župan dr. Haller (SPÖ) je trdil, da „občina nima pravice o tem odločati“. Zares čudna trditev kapelš-

SPÖ/ÖVP/FPÖ zavrnilo predlog EL, da se naj občinski odbor izreče proti pedagoškemu modelu

Tudi kapelške stranke kapitulirale pred Haiderjem

kega župana: kot jurist bi moral namreč vedeti, da v Avstriji ni nobene zakona, ki bi kapelškemu občinskemu odboru prepovedal sklepati proti pedagoškemu modelu.

Kot prvi je o tem spregovoril frackijski vodja EL Lado Hajnžič. Med drugim je dejal:

„Koroški pedagoški model je nastal po pobudah koroškega Heimatdiensta in Haiderjeve FPÖ. Vsebuje ločevanje — podobno, kakor so svoj čas nacisti zahtevali: za Jude judovske šole, za Nemce nemške šole. Da naj bi vlada sklepala o tem modelu ravno v letu, ko se spominjamo Anshluba, najbolj črnega datuma v avstrijski zgodovini, pomeni za nas dodatno provokacijo.“

Ko je avstrijska republika doživela spet svobodo, so vse odgovorne politične skupine zaprisegle, da ne bodo več dopuščale niti najmanjše nacistične miselnosti. To so bili dolžni številnim žrtvam nacizma. Ravno v naši občini je mnogo teh žrtev, ki so trpele ter umrle za svobodno Avstrijo.

Tisti, ki zahtevajo ločevanje med slovensko in nemško govorečimi deželani, delajo v duhu nacističnih parol, ne pa v duhu druge avstrijske republike.“

Župan dr. Haller je na Hajnžičev govor reagiral s pripombo, da zadeve okoli pedagoškega modela „noče vrednotiti“, da pa je kljub temu proti predlogu EL. Po dr.

Hallerju občina „nima pravice o tem odločati, ker po zakonu za šolstvo ni pristojna“.

Občinski odbornik Franc Smrtnik (EL) te županove trditve upravičeno ni mogel akceptirati. Opozoril je na dejstvo, da je konec novembra 1987 Koroška občinska zveza/Kärntner Gemeindebund jasno podprla pedagoški model koroških strank. Tedaj je na slavnostni prireditvi ob 40-letnici občinske zveze njen predsednik župan Kores dobesedno dejal (glej Naš tednik, štev. 48/1987): „Koroške občine so za uvedbo pedagoškega modela. To mi potrjujejo vsi župani z dvojezič-

nega ozemlja.“ Torej tudi kapelški.

Nadalje je Smrtnik poudaril:

„Danes zaradi Waldheima domala ves svet pozorno in kritično spremlja razvoj Avstrije. Zato nam ne more biti vseeno, ali bo na Koroškem nemški nacionalizem doživel nove viške. A tudi vedno več Avstrijcev, ki prihajajo med drugim iz socialističnega in krščansko-demokratskega gibanja, z veliko zaskrbljenostjo zasleduje politiko v naši zvezni deželi.“

Še posebno pa je naš občinski odbornik opozoril na to, da je tudi kapelški podžupan (in šolski ravnatelj) Stossier (SPÖ) sodeloval

Lepo govoriti je premalo

Dr. Haller je, preden so ga izvolili za kapelškega župana, obljubil več poslušanja za upravičene želje slovenskih občanov. Napovedal je, da se bo zavzel za politiko mirnega sožitja, ne pa za politiko ločevanja in odtujevanja med obema narodoma. Zato ga je EL Železna Kapla tudi podprla.

V zadevi dvojezičnih kažipotov je dr. Haller lani pokazal, da je pripravljen učiti se iz napak svojega predhodnika Juvana. To smo tudi s primernim zadovoljstvom sprejeli.

V zadevi pedagoškega modela koroških strank kaj takega o dr. Hallerju ne moremo trditi. Namesto da bi se zjasnil, ali je za ločevanje ali proti, se je obnašal šolmojstrsko. Kot jurist je mislil, da samo on pozna sistem avstrijskega pravnega reda — in je pouče-

val ostale odbornike, kakor da bi bil občinski „Oberlehrer“.

Da (manjšinsko) šolstvo strogo ne sodi v zakonsko kompetenco občin, vemo sami. Gotovo ni potrebno, da bi nas župan o tem še posebej poučeval.

Vemo pa tudi, da je občina Železna Kapla doslej že večkrat zavzela obširno stališče k vprašanju, ki prav tako ne sodijo v njeno zakonsko kompetenco, pa jo kljub temu prizadenejo. Takšen primer je tovarna „Obir“.

Takšen primer pa naj bi bil tudi predvideno ločevanje v šolah.

Župan dr. Haller ter ostali odborniki SPÖ in ÖVP bi lahko dokazali, da na to vprašanje drugače gledajo kakor Haider in Heimatdienst. Dokazali bi lahko, da zanje geslo „Za skupno Koroško — Für

pri izdelavi pedagoškega modela. „S tem ste, gospod podžupan, naredili naši občini medvedjo uslugo,“ tako Franc Smrtnik. Podžupana Stossierja je moralo to hudo prizadeti. Zato je tem bolj skušal občinski odbor prepričati, da v pedagoški komisiji „nismo bili za ločevanje“. Zakaj je potem ta pedagoška komisija izdelala model, ki predvideva ločevanje, tega Stossier seveda ni vedel povedati.

Pa tudi župan Haller ni vedel na Smrtnikove ugotovitve drugega odgovora kakor ponavljanje tega, kar je že prej povedal: pač da se ne čuti pristojnega. K besedi se je še javil Miha Kuchar (SPÖ). Med drugim je dejal: „V odboru za kulturo sem se večkrat izjavil proti pedagoškemu modelu. Lahko bi se tudi danes obrnili s skupno izjavo na državni zbor, da nam ta model ne bo prinesel kaj dobrega. Upam, da bo državni zbor bolj pogumen kakor naš mali občinski svet.“ Župan Haller mu je odgovoril, da tega „s skupnim priporočilom na državni zbor ne morem jemati čisto resno“.

Miha Kuchar sam na to ni več nič rekel — in je glasoval proti predlogu Enotne liste...

Za predlog so bili Hajnžič, Smrtnik ter komunist Jurij Pasterk, ostalih 18 odbornikov je bilo proti. Glasovali so tako, kakor pač to zahteva strankarska disciplina.

Enotna lista je dala tudi predlog, da naj bi se občinski svet izrekel proti gradnji deponije z atomskimi odpadki v Logarski dolini; nadalje da naj bi se izrekel za ukinitve jedrske elektrarne v Krškem. Župan Haller je obljubil, da bo poskrbel še za dodatne informacije o tem problemu. Nato naj bi prišlo do sklepa občinskega sveta. Občinski odborniki so ta predlog župana soglasno sprejeli.

Pa še to: novi občinski odbornik je postal šolski ravnatelj Engelbert Ojster (SPÖ), absolvent Slovenske gimnazije. Na koncu seje pa se je občinski svet v kratki spominski svečanosti spomnil 50-letnice anšlusa.

Janko Kulmesch

ein gemeinsames Kärnten!“ niso prazne besede, temveč vrednota, za katero se je treba postaviti.

Na žalost so drugače odločili. S tem, da so odklonili predlog Enotne liste, niso hoteli, da bi se občinski odbor izrekel proti ločevanju. Nasprotno: argumentirali so, kakor da bi bil greh, če bi se kapelški odbor izrekel proti pedagoškemu modelu.

Župan Haller je izobražen in simpatičen človek. Na zadnji občinski seji pa je dokazal, da je — v šolskem vprašanju — tudi on ujetnik tistih, ki na Koroškem odločajo o (proti)manjšinski politiki.

Škoda. Preradi bi informirali slovenske občane, da je pogumen in kosekventen, če gre za skupno Koroško — pa je to sam prepričal. Lepo govoriti je premalo. —Kuj-

Spodnje Borovlje: slovo od Smojovega očeta

V petek, 11. marca, smo spremili Smojovega očeta, Antona Smoleja iz Spodnjih Borovelj pri Ledincih, na zadnji poti na pečniško pokopališče. Domači župnik Jurij Buch je ob asistenci župnika Jožeta Andolška opravil pogrebne obrede, moški zbor SPD „Jepa-Baško jezero“ pa se je z ganljivimi žalostinkami oddolžil svojemu dolgoletnemu članu in iskrenemu prijatelju.

S Smojevim očetom smo položili v grob delček zgodovine Spodnjih Borovelj. Zgubili smo enega izmed redkih slovenskih originalov izpod Jefe. Kakor Voračevci samorastniki je doraščal v tem prelepem koščku koroške zemlje pod Jepo, delal in garal, pognal globoke korenine v domačo zemljo ter vtisnil pečat rodnemu domu in okolju, ki ga je že skozi desetletja skušal preobraziti in raznarodnotiti tujec. Pred mano stoji Smojov Toni — preprosti, goloroki delavec, razmršenih las. Krepka, robata je njegova govorica, a ne pozna zlaganosti, ne pozna hinvastva. Njegov jezik govori to, kar njegovo srce občuti. In to ne pozna sovraštva, odprto je vsakemu, ki je pomoči potreben. O, da bi bilo tisoče takih ljudi med nami! Preobrazili bi zemljo Korotana!

Položili smo v grob človeka, ki je v svoji preprostosti bil vendarle velikan, čigar korenine so globoko pognale v domačo grudo in iz teh črpamo moč in pogum za ohranitev naše narodnosti. Tu in tam smo se srečali z njim, pri-

sluhili njegovim šegavim pripovedovanjem — kakor da bi oče govoril z nami. In če si tenko prisluhnili, si izluščili iz njegovih besed marsikako življenjsko izkustvo, marsikak življenjski nasvet. Preprost človek je bil, a prav v tej preprostosti je bila njegova veličina; roka je radodarno dajala, pomagala — ne da bi pričakovala povračila, priznanja, pohvale.

Kako bi se Ti oddolžili za vse, dragi naš Toni, kar si napravil za nas? Zapeli smo ti ob odprtem grobu v ljubljani materinščini. Obljubili smo ti iz dna srca, da bomo ohranili Tvojo vero v boljšo bodočnost naše narodne skupnosti. Da bomo ohranili Tvojo tako ljubljeno slovensko pesem in skrbeli, da ne bo utihnila na tem prelepem koščku zemlje, pod Jepo.

V miru počivaj prijatelj naš in valovi Baškega jezera naj te pozibavajo v Tvojem večnem snu: hajj, hajo. Mi te bomo ohranili v trajnem spominu.

Ženi in otrokom velja naše iskreno sožalje.

SPD „Jepa-Baško jezero“

Železna Kapla: slovo od Hanzija Jerliča

Tokrat se iz Železne Kaple oglašamo z žalostno novico. V soboto, 12. marca 1988, se je smrtno ponesrečil 45-letni Hanzij Jerlich, vodja poštne urada v Železni Kapli.

Nesreča se je zgodila na Grintovcu v Kamniških planinah na turi štirih dobro izkušenih alpinistov iz Železne Kaple.

Hanzij Jerlich prihaja iz znane Brčkove družine v Lobniku, ki je bila aprila 1942 od naci-

stov izseljena. Rajni je bil že četrti fant družine, kateri se je smrtno ponesrečil. Bil je zelo priljubljen in je rad sodeloval v več društvih v Železni Kapli.

Preteklo sredo ga je velika množica ljudi pospremila na domače pokopališče k zadnjemu počitku. Mladi družinski oče zapušča ženo ter dva sinova.

Žalujoci družini in sorodnikom izrekamo naše iskreno sožalje.

Rožek

Teče že deveto leto, odkar deluje kulturno društvo „Peter Markovič“ v Rožeku. Tedaj se je zbrala okrog predsednika dipl. inž. Kattniga skupina ljudi, katere cilj je bila poživitev nekdanje kulturne dejavnosti, in s tem spet močnejša uveljavitev slovenske besede in domače pesmi v občini. Ena od oseb „prve ure“ je bila Margit Lesjak, poročena Wutti, ki je kot tajnica vse do letos „šribava, kopirava, telefonirava, organizirava“ in tako za kulisami nosila odgovorno breme organizacijskega dela. Brez pretiravanja lahko zabeležimo, da je svojo nalogo v prid društvu opravljala z veliko zavzetostjo in idealizmom. Preostali skromni prosti čas pa je bil

največkrat prenapolnjen z nešteti pevskimi vajami. Nepozaben je tudi vsakoletni „plesni trening“ pred že tradicionalno pustno veselico. Margit, a se še spunaš na naše puste?

Tudi gospa Otilija Gabriel, gospa Lojzka Oraže in gospod Hobel so vse do zadnjega občnega zbora bili dolgoletni in izkušeni odborniki in tako mnogo doprinesli k rasti društvene dejavnosti.

Vsem omenjenim gre ob njihovem slovesu iz kroga aktivnih odbornikov iskrena in priskrčna zahvala domačega društva za vso požrtvovalnost in „mujo“. Obenem vas pa tudi prosimo, da nam še naprej pomagate gojiti in ohranjevati domačo govorico — materino besedo v rožeški občini.

gv

ČESTITAMO

Mariji in Joziju Haschej iz Kokij se je rodila hčerka, ki jo bosta krstila na ime Martina. Srečnima staršema in mali Martini želijo vse najboljše EL Dobrla vas in uredništvo Našega tednika.

Svoj 80. rojstni dan je pred kratkim praznoval Hanzij Schuschu iz Hodiš. Njegova sestra Ana Schuschu pa je obhajala 77. rojstni dan. Obema slavljencema iskreno čestitamo k visoki obletnici in jima želimo še obilo zdravih in zadovoljnih let.

Pepi Pudgar iz Šentjurja pri Pliberku praznuje te dni svoj 62. rojstni dan. Za njegov praznik mu iskreno čestitamo in mu kličemo še na mnoga leta.

Pred kratkim je obhajal 65-letnico Joza Kaiser iz Šentkandolfa pri Kotmari

vasi. Iskreno čestitamo in kličemo še na mnoga leta.

Hanzij Gasser, sin tesarskega mojstra Franca in gospe Anne Gasser v Bilčovsu, je pretekli petek na dunajski univerzi zaključil študij medicine. Mlademu bilčovškemu doktorju iskreno čestitamo.

Občinski odbornik Jozi Sticker iz Šentpetra pri Šentjakobu bo 22. marca obhajal 50. rojstni dan. Za njegov osebni praznik in god mu želi Socialna gospodarska skupnost v Šentjakobu mnogo osebne sreče in nadaljnega plodnega sodelovanja. Naš tednik se čestitkam rade volje priključuje.

V Nonči vasi pri Pliberku praznuje Jera Podlesnik svoj 80. rojstni dan. K temu lepemu jubileju ji iskreno čestitamo in želimo še veliko zdravih in srečnih let.

MOHORJEVA DRUŽBA IŠČE

sodelavca — sodelavko za trgovino

od kandidata — kandidatke pričakujemo:

- dobro znanje obeh deželnih jezikov
- zanimanje za knjige
- odločen nastop in prijaznost pri prodaji
- pripravljenost do nadaljnje izobrazbe
- zaželeno je poznanje slovenske in splošne literature

sodelavca — sodelavko za knjigovodstvo

za mesto se lahko priglasijo kandidati — kandidatke, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

- trgovska izobrazba
- velika pripravljenost za delo in za nadaljnjo izobrazbo
- znanje obeh deželnih jezikov
- zaželena je ustrezna praksa s področja elektronske obdelave podatkov in knjigovodstva, ni pa predpogoj

vajence za tiskarno

- vajenca za poklic knjigoveza
- vajenca za poklic tiskarja na offset

Prosimo vas, da pošljete svojo vlogo (s kopijo spričevala, kratkim življenjepisom) na naslov: MOHORJEVA, Viktringer Ring 26, 9020 Klagenfurt/Celovec; tel. 04 63 / 56 5 15 / 21.

Dr. Matevž Sienčnik predaval v Bilčovsu

V okviru Rožanskega izobraževalnega tedna je Slovensko prosvetno društvo „Bilka“ vabilo zadnji petek, 11. marca, na zanimivo predavanje in pogovor s priljubljenim otroškim zdravnikom dr. Matjažem Sienčnikom.

Sicer je bilo predavanje o otroških boleznih namenjeno vsem staršem, žal pa so se med lepim številom mater znašli le trije očetje.

Po predavanju, ki je bilo dvojezično, je zdravnik Sienčnik odgovarjal staršem na razna vprašanja. Tako je starše predvsem zanimalo, kdaj je treba otroke z antibiotiki zdraviti, kakšne posledice ima nekonsekventno dajanje tega me-

dikamenta in proti katerim boleznim je priporočljivo oz. potrebno cepljenje.

Dr. Sienčnik je med drugim dejal, da se je odnos staršev do medikamentozne terapije v zadnjih letih močno spremenil, pa tudi zdravniki so postali bolj kritični glede zdravljenja z antibiotiki. „Pri viralnih infekcijah ostane terapija z antibiotiki brez učinka, nujno potreben pa je medikament pri bakterijskih infekcijah,“ tako dr. Sienčnik.

Poleg tega je apeliral dr. Sienčnik na vse starše, naj so do svojega zdravnika odkriti. „Pa tudi gotova kritičnost pacienta do zdravnika je upravičena in pravilna,“ tako dr. Sienčnik.

Otroški zdravnik dr. Matjaž Sienčnik (desno)

Občni zbor SPD „Lipa“

V soboto, 5. marca t. l., je imelo Prosvetno društvo „Lipa“ v prostorih gospodinjstva šole v Šentrupertu v Velikovcu svoj redni občni zbor. Po pozdravnih besedah predsednika Janeza Kuchlinga je sledilo tajniško in blagajniško poročilo. Lok društvenega dela je segal od otroškega popoldneva Iger in smeha, preko literarnega branja v nanovo urejeni društveni knjižnici ter pevskega koncerta na Djekšah, do gostovanja igralskih in lutkovnih skupin sosednjih društev. Višek minule delovne dobe pa je bila brez dvoma božičnica lanskega leta, ki so jo sooblikovali Želinska dekleta, kvartet Smrtnikovih fantov ter cerkveni MPZ iz Šentpetra na Vašinjah.

Po poročilih so sledile volitve, po katerih so nastale v odboru spremembe.

Dolgoletnega predsednika Janeza Kuchlinga je nasledila Zalka Kuchling, prejšnja tajnica društva. Za podpredsednika je bil ponovno potrjen dr. Pavle Apovnik. Magda Kunčič je nova tajnica. Razen tega so bili na novo izvoljeni oz. potrjeni

sledeči odborniki: rektor Jože Kopeinig za namestnika tajnice, Marta Kuchling za blagajničarko ter Hanzej Karner za njenega namestnika; Janez Kuchling je sprejel dolžnost knjižničarja, Neža Warasch pa je njegova namestnica. Za preglednika računov sta bila potrjena inž. Jože Bavdaž ter župnik Jože Valeško iz Šentpetra.

Strešno organizacijo Krščansko kulturo zvezo je zastopal tajnik Nužej Tolmajer. Dolgoletnemu predsedniku Janezu Kuchlingu se je zahvalil za ves trud in požrtvovalno delo v prid slovenskemu kulturnemu delovanju v velikovškem okraju. Novemu odboru pa je zaželel tudi vnaprej plodno delovanje in izrazil željo, da bi „Lipa“ rasla še naprej.

Po volitvah je sledil kratek kulturni program, v okviru katerega nam je Vinko Ošlak, lektor Mohorjeve založbe, slikovito referiral na temo „Od obraza do izobrazbe“. Večer se je končal s predvajanjem sklopičnih slik o društvenem delovanju ter z nastopom učencev slov. glasbene šole.

Z. K.

Velik uspeh Kristijana Filipiča in Darje Kapus

Učenca naše Glasbene šole, flavtist Kristijan Filipič iz Velinje vasi ter pianistka Darja Kapus iz Bilčovsa, sta prejšnji konec tedna (11. in 12. 3.) dosegla v svoji starostni skupini odličen uspeh: Kristijan (učitelj: Lovro Sodja) je prejel prvo nagrado, Darja (Rajka Puškaš-Pejč) pa drugo; v njeni kategoriji prva nagrada ni bila podeljena.

Oba zmagovalca sta se prvič udeležila deželnega tekmovanja učencev glasbenih šol Koroške na Deželnem konservatoriju v Celovcu. S tem sta mlada umetnika upravičila ves trud učiteljev in staršev ter sredstva, ki so bila vložena v Glasbeno šolo.

Kristijan je takoj po tekmovanju posnel za ORF Celovec „Polonaise“ iz Beethovnovih sonat. Ne smemo pozabiti tudi deleža korepetitorke prof. Maje Klinar, ki je z občuteno in precizno spremljavo doprinesla velik delež k temu uspehu.

Deželno tekmovanje Koroške je vsaki dve leti za vse instrumente. Tokrat je skupno tekmovalo nad 220 instrumentalistov, komornih skupin in solopevcev. Najboljši se bodo udeležili vseavstrijskega tek-

movanja v Leobnu.

V tem tednu čakamo na rezultate še enega tekmovanja — namreč 17. republiškega tekmovanja učencev in študentov glasbe Slovenije. Tekmovanje bo v Novem mestu; na njem bo sodelovala tudi 12-letna saksofonistka Majda Krivograd iz Šmihela. Vsi učenci pa se pospešeno pripravljajo na glasbene nastope, ki bodo: 8. aprila v kapeli puštalskega gradu v Škofji Loki, 27. aprila v Modestovem domu, 18. maja na Srečanju treh dežel v Trstu, 22. junija na lastnem koncertu šole v Šentpriamožu in 26. junija na slavnostnem koncertu v Celovcu. Na celovškem koncertu želimo namreč praznovati 10-letnico Glasbene šole — seveda samo v primeru, da GŠ ne bo morala prej zapreti svojih vrat.

Gast 88 — močno žarišče turističnega gospodarstva

V soboto, 19. marca, dopoldan bo odprl sejem za gostinstvo in turizem GAST 88 že dvajsetič svoja vrata. Ta majhen jubilej je seveda bil dovoljšen povod za določene gradbene spremembe in dopolnila, pa seveda za popestritev ponudbe in programa.

Tako so zgradili dodatno halo, v program pa bo vključena tudi hala 5. Povečana razstavna površina dopušča nov sejmski koncept, ki odgovarja novim potrebam in zahtevam. Novost letošnjega sejma je gotovo velika pozornost pivu in pa natečaj za kuharske vajence. Posebej se bodo predstavili sadjarji.

Razveseljivo je še predvsem, da bodo letos jugoslovanska gostinska in turistična podjetja zelo intenzivno zastopana na Gastu. V hali 17 bo njihovo težiščno razstavišče.

Vzporedno s sejmom pa se bodo vršili razni strokovni kongresi in zborovanja.

Vsega skupaj bo na Gastu razstavljalo oz. zastopanih 706 firm. Direktnih razstavljalcev je 380, iz Avstrije je zastopanih 92 firm, iz inozemstva pa 234. Med drugim so firme iz: Belgije, ZRN, Kanade, ČSSR, Danske, Španije, Francije, Velike Britanije, Italije, Izraela, Indije, Mehike, Irana, Japonske, Nizozemske, Portugalske, Pakista-

na, San Marina, Švedske, ZSSR, Turčije, ZDA in Jugoslavije.

-wafra-

ČESTITAMO

Abrahama je srečal Feliks Ogris iz Borovelj. Za njegov praznik mu iskreno čestitamo in kličemo še na mnoga leta.

Bertej Močilnik iz Zgornjih Libuč pri Pliberku praznuje svojo 80-letnico. Naš tednik mu želi vse najboljše, predvsem zdravja ter božjega blagoslova.

Svoj god in 87. rojstni dan je te dni praznovala Jožefa Hajnžič z Rebrce. Dolgoletni mežnarici na Rebrci želimo obilo zdravja ter veselja med njenimi dragimi.

FPÖ

Kraft durch Freunde

FPÖ-Chef Jörg Haider traf sich mit NDP-Führer Norbert Burger. Es ging um eine „Zusammenarbeit im positiven Sinn“. Von Christoph KOTANKO

Haider: „Mit dem Burger rede ich auch. Ich glaube, daß ein bißerl eine Gesprächsbasis ganz gut ist.“

Worum es bei derartigen Unterhaltungen wirklich geht, steht in einem vertraulichen Schreiben, das der ehemalige SA-Sturmführer Scrinzi im Vorjahr an „liebe Gesinnungsfreunde“ schickte (siehe Faksimile).

Der Brief belegt, daß im deutschnationalen Lager intensive Bestrebungen im Gang sind, die Reihen wieder fest zu schließen. Eine Anlaufstelle für die Sammlung nach dem vergleichsweise liberalen Zwischenenspiel unter Norbert Steger ist Scrinzis Kärntner Heim.

Es war am 4. Juli vergangenen Jahres, als im Scrinzi-Haus in Moosburg eine recht prominente Runde zusammenkam. FP-Haider erschien – laut Scrinzis Anwesenheitsliste – in Begleitung der freiheitlichen Landtagsabgeordneten Kriemhild Trattinig, der Tochter eines NS-Blutordens-trägers. Trattinig zeigte vergangene Woche allerdings erste Anzeichen von Gedächtnisschwäche: „Woher wissen Sie denn so etwas? Ich war da nix dabei.“ Und: „Den Herrn Doktor Burger kenne ich gar nicht. Ich hatte noch nicht die Ehre, ihn kennenzulernen, leider.“

Rechtsextremist Burger wurde von zwei seiner Getreuen flankiert.

Zuerst kreiste die Debatte um ein profil-Interview, das Haider im März zuvor gegeben hatte (profil 11/87). Der FP-Obmann hatte dabei Aussagen gemacht, die jedem Rechtsaußen den Schauer vor den Mund treiben.

„Die Verbrechen, die in Auschwitz oder Treblinka begangen worden sind, waren Massenmord“, meinte Haider etwa – für

gewisse Kreise, die üblicherweise die Existenz von Konzentrationslagern glatt ablegen, eine unerhörte Provokation.

Haider weiter: „Die Massenmorde an Juden dürfen mit Kriegsverbrechen der Alliierten nicht in einem Atemzug genannt werden, weil sie nicht die Folge eines fürchterlichen Kriegs waren, sondern dem Rassenwahn des NS-Staates entsprungen sind. Dafür gibt es keine Rechtfertigung.“

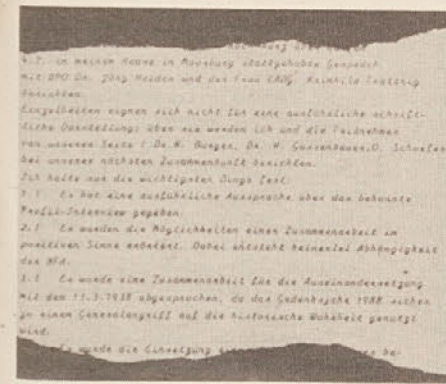
Rechtfertigen mußte sich dafür Haider vor seinen Gesinnungsgenossen in Moosburg. „Dieses Interview hat sehr viele Leute vor den Kopf gestoßen“, klagt Scrinzi noch heute, „da waren ein paar große Unrichtigkeiten drin.“ Bei seiner Sicht der Dinge sei Haider „neben wissenschaftlich gesicherten Fakten gestanden.“

Auch Burger beklagte die verheerende Wirkung des Interviews bei der rechten Klientel. Der NDPler hatte Haider bereits unmittelbar nach der Veröffentlichung in einem zehn Seiten langen Brief wütend attackiert.

Flexibel wie gewohnt nahm der freiheitliche Obmann diese Kurve. „Haider hat uns darauf hingewiesen, daß dieses Interview der Extrakt eines mehrstündigen Gesprächs sei, der zwangsläufig Verkürzungen enthält“, erinnert sich Scrinzi.

Wahr ist vielmehr, daß Haider das vollständige Manuskript vor Drucklegung persönlich gegulas und Seite für Seite approbierte.

Nachdem die Wogen um das Interview geglättet waren, wechselten die Mäuschler von Moosburg zu organisatorischen Fragen. Scrinzi referierte über die Rolle der NFA, die sich als Nachfolger des ebenfalls einschlägig bekannten Ringes volkstreuere Verbände versteht. Die Aktion wolle natio-

Vertrauliches Schreiben von Otto Scrinzi an „Gesinnungsfreunde“: „Zusammenarbeit abgesprochen“

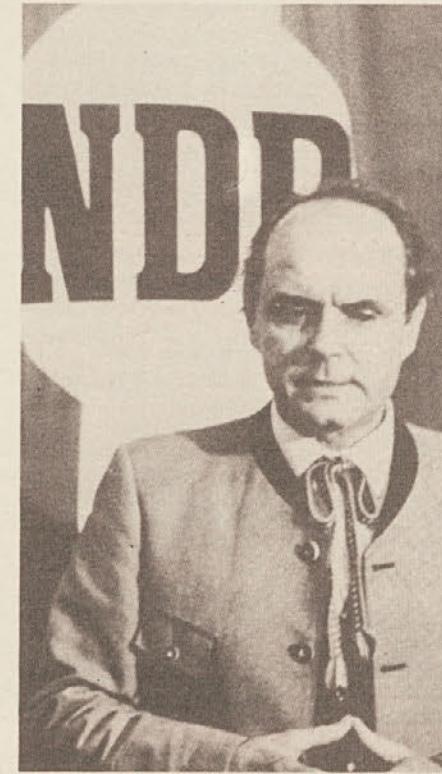
nen Gruppen eine gemeinsame Basis bieten und werde durch die Mitarbeit von FP-Funktionären aufgewertet: „Die FPÖ ist unser Normadressat“ (Scrinzi).

Norbert Burgers Manöverkritik: „Die NFA ist wie die NDP eine Kaderorganisation, die Druck machen kann. Es gibt in jeder Partei, aber vor allem in der FPÖ und in der ÖVP Gruppierungen, die mit uns sehr stark übereinstimmen. Je mehr Druck wir ausüben, um so stärker ist der Einfluß dieser Gruppen in ihren Parteien.“

Mit der Haider-Partei, so Burger zu profil, gebe es eine „gedankliche Übereinstimmung in weiten Bereichen“. Mit dem Parteiobmann gebe es im großen und ganzen keine Differenzen. „Er deckt sich mit mir zum Beispiel in der Kärntner Schulfrage oder in der Beurteilung des Jahres '38, wo er sagt, tut's euch den Opferschmäh abschminken. Das ist in Ordnung.“

Bei so viel Übereinstimmung fiel es nicht schwer, Möglichkeiten einer „Zusammenarbeit im positiven Sinne“ (Scrinzi) zu finden. Insbesondere sollte ein Schulter-schluß im Hinblick auf die 50-Jahre-Gedenkfeiern im März '88 stattfinden, „da das Gedenkjahr sicher zu einem Generalangriff auf die historische Wahrheit genutzt wird“.

NDP-Bundessprecher Burger: Mit Jörg Haider „Übereinstimmung in weiten Bereichen“

Es wurde schließlich die Einsetzung eines Arbeitsausschusses für die Planung einer gemeinsamen Gedenkfeier beschlossen. Drei Wochen später kam es zu einem erneuten Treffen von Kriemhild Trattinig mit Scrinzi und Andreas Mölzer, dem Schriftleiter der Rechts-Postille „Aula“.

Aus dem Plan einer gemeinsamen Kundgebung ist offenbar nichts geworden. Die FPÖ beschränke sich, so Haider, auf parteioffizielle Veranstaltungen und die Teilnahme an der parlamentarischen Gedenkfeier und dem Staatsakt in der Wiener Hofburg. Die NDP will Ende März auf dem Gelände des ehemaligen Lagers Wöllersdorf Flagge zeigen – „mein Vater war ja in diesem austrofaschistischen KZ zweimal interniert“ (Burger).

Scrinzis National-Freiheitliche Aktion veröffentlichte eine Denkschrift, für die bei der FPÖ um finanzielle Unterstützung angesucht wurde. Das Kärntner Bildungswerk der FPÖ wurde wegen der Abnahme von Exemplaren angegangen.

Der Nachweis von Querverbindungen zwischen FPÖ, NFA und NDP ist für Jörg Haider eher peinlich, ist er doch offiziell bemüht, sich von rechtsradikalen Organisationen abzugrenzen. Im Herbst 1980 brachte ihn ein gemeinsamer Auftritt mit Norbert Burger bei einer Feier des freiheitlichen Akademikerverbandes Kärnten-Osttirol in arge Verlegenheit. Zum Abschluß dieser Festivität sangen die Teilnehmer händchenhaltend das Treulied der SS, „Wenn alle untreu werden“.

Als von diesem Zusammentreffen Aufnahmen im deutschen Fernsehen auftauchten, wand sich Haider: „Burger hat irgendetwas eine Tagung zum selben Zeitpunkt gehabt und ist also etwas später zu dieser Veranstaltung gekommen und ist also von mir nicht einmal gesehen worden.“ Haider vergangene Woche über sein Verhältnis zum NDP-Kapo: „Wir haben unterschiedliche Standpunkte, aber das macht nichts.“

Burger seinerseits ist wohl auf Haider's Wellenlänge, mit anderen freiheitlichen Spitzenfunktionären liegt er dagegen im Clinch. Generalsekretär Norbert Gugerbauer schimpft er einen „Oberliberalikus“ und „Brutus, der nur darauf wartet, dem Jörg Haider den Todesstich zu geben“.

Der kolportierte Plan, nach einem etwaigen Erfolg bei den nächsten Kärntner Landtagswahlen Haider zum Landeshauptmann und Gugerbauer zum Parteiobmann machen zu lassen, schmeckt ihm daher nicht: „Wenn der Gugerbauer in der Abtreibungsfrage oder zu Südafrika das Maul aufmacht, sagt er immer das genaue Gegenteil von mir.“

Wieweit es in Zukunft gemeinsame Aktivitäten des rechten Trios Burger-Haider-Scrinzi geben wird, ist offen. Scrinzi geheimnisvoll über die Folgen des Moosburger Treffens: „Ich kann nur sagen, der Zweck wurde erreicht.“

V Sloveniji veliko zanimanje za papežev obisk

V ponedeljek, 14. marca, je ljubljanski nadškof dr. Suštar informiral javnost o sodelovanju Slovencev pri obisku papeža Jazusa Pavla II. na Krki.

Dejal je, da se bodo romarji iz Slovenije še posebno številno pridružili koroškimi rojakom, vendar pa zaradi tekočih priprav še ni mogel povedati približnega števila udeležencev romanja iz Slovenije. Dejal je, da so bili Slovenci, to velja tudi za Slovenijo, od vsega začetka vključeni v priprave za Krko, kajti ta dan bo tudi romanje treh dežel, ki pa je itak vselej več-

jezično. Letošnje romanje je še posebej v znamenju sv. Eme, ki jo Slovenci častimo kot slovensko svetnico, pri čemer ne gre za narodno pripadnost, ampak za češčenje kot takšno. Ema je bila pred 50 leti, leta 1938, proglašena za svetnico, kar ima spet svojo simboliko.

Rektor Jože Kopeinig in generalni tajnik dr. Michael Maier sta predstavila okvirni program papeževega obiska na Krki, predvsem pa sta poudarila združevalni značaj romanja, kajti prav v tem letu in pri tem obisku naj bi se posebej opozarjali na važnost in potrebo skupnosti in sprave med narodi v tem predelu Evrope.

-wafra-

Kotmara vas: predanje prof. Gstettnerja

V okviru letošnjega Rožanskega izobraževalnega tedna sta bili v Kotmari vasi dve prireditvi.

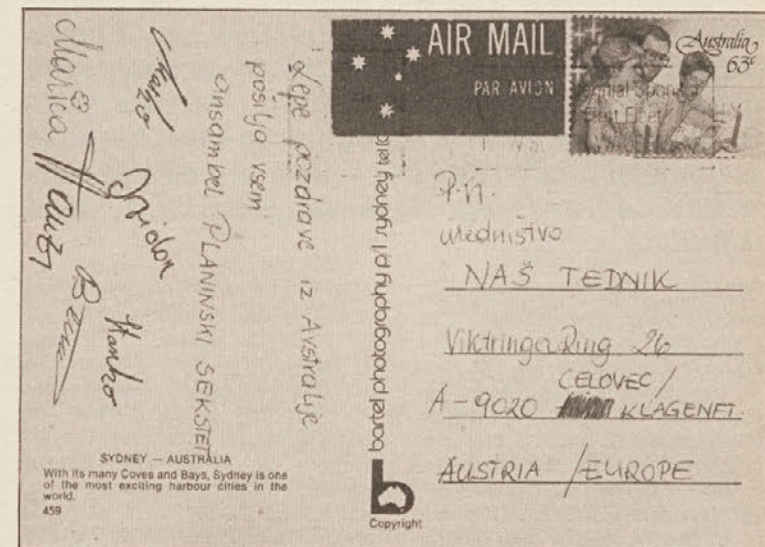
V soboto, 5. marca 1988, sta predavala pri Mežnarju ljudskošolski ravnatelj Karel Samonig z Ledinc in celovski univerzitetni profesor Peter Gstettner o dvojezični šoli včeraj, danes in jutri. Ledinški ravnatelj je poročal o razvoju in zgodovini šolstva od leta 1945 naprej. Do leta 1958 je veljala uredba o obveznem dvojezičnem šolstvu. O tej šoli so se vodili koroški politiki – vsaj, dokler jim je bilo to potrebno zaradi

pogajan za Avstrijsko državno po- godbo — izražali vseskozi zelo pohvalno. Tako je npr. ÖVP-jevski namestnik deželnega glavarja Zsolt je morala pasti na zahtevo raznih političnih dejavnikov, če- šolsko uredbo smo uvedli in morav so ji dali zastopniki mi- nistrstva najboljšo spričevalo.

Profesor Gstettner je začel svo- kmalu, predvsem pa po podpisu predavanje o možnostih in panju za medkulturno vzgojo z gotovitvijo, da objavljajo v ver- pritiski, z lažmi so hujskali in za- pozitivnega o slovenski narodni kupnosti in le malo pozitivnega o Korošcih z nemško materinščino, zagovarjala dvojezično šolo. Predavatelj je opozoril na hude nevarnosti, ki pretijo od tako ime- novanega pedagoškega modela.

Šola je eden najvažnejših družbe- nih dejavnikov. Namesto da bi zblíževala in vzgajala v duhu spo- štovanja, naj bi ločevala in odrini- la slovenščino. Mlad človek se lahko nauči drugega jezika. To prirojeno koroško dvojezičnost naj bi podpirali, ne pa silili ljudi v enojezičnost. Dvojezična vzgoja naj bi se začela že v otroških vrtcih in naj bi se nadaljevala v celotni šolski izobrazbi.

V soboto, 12. marca, je dipl. inž. Franc Lombergar iz Maribora raz- ložil in pokazal, kako je treba obrezovati sadje. Uvodno preda- vanje je bilo v stari šoli, praktični del pa pri Glažarju v Čahorčah. Bojan

Priljubljeni ansambel „Planinski sekret“ se trenutno nahaja na večde- dendski turneji v Avstraliji, odkoder pozdravlja vse naše bralke in bralce. Upamo le, da bodo simpatični muzikantje tudi še po turneji igrali in peli. Kajti slišali smo, da baje nameravajo končati svojo „kariero“.

Delovna skupina „Manjšine v Avstriji“ pred ustanovitvijo

Konec tedna se nas je na Dunaju zbralo nad 70 zastopnikov Delovne skupnosti Katoliške mladine Avstrije iz vseh škofij. Navzoč je bil tudi krški škof dr. Egon Kapellari, ki je pri Avstrijski škofovski konferenci odgovoren za mladino. Še posebno smo razpravljali o pereči tematiki spominsko leto 1938—1988, mdr. s časovnimi pričami in zgodovinarji.

Razmišljali pa smo tudi o projektih, ki naj bi jih Delovna skupnost izvedla v zvezi s spominskim letom 1938—1988.

Iz več ko dvanajst konkretnih predlogov in projektov so se v plenumu odločili za tri delovne skupine oz. projekte.

Kot prvi projekt naj navedem „Kongres bodočnosti“. Druga delovna skupina bo obravnavala tematiko „Nenasilen upor“ oz. vprašanje poslušnosti in neposlušnosti.

Za nas razveseljivo pa je dejstvo, da bo tretja delovna skupina zajela narodne manjšine v Avstriji.

Pri tem smo se že zmenili za tri konkretne oblike delovanja.

1. Pri vsaki akciji, ki jo nameravamo organizirati na avstrijski ravni, se bodo vključile prizadete manjšine. Za dolgoročno pripravljene akcije se bo sestavila posebna delovna skupina, ki bo skrbela za široko informativno dejavnost po vseh škofijah Avstrije. Nekateri škofije oz. zastopniki Katoliške mladine so nas že povabili k sodelovanju (informativni večer, študijski dnevi ...).

2. Delovna skupnost bo skušala vključiti zastopnike manjšin v vse tiste gremije, kjer je sama zasto-

pana (npr. Österreichischer Bundesjugendring).

3. Nekateri zastopniki so že prevzeli nalogo, da se na zvezni ravni ustanovi delovna skupina „Manjšine v Avstriji“. Vključile naj bi se vse manjšine in posamezni zastopniki mladine vseh škofij Avstrije.

Poleg manjšinskih vprašanj smo se ukvarjali še z drugimi perečimi problemi v Avstriji (npr. brezposelnost). Za duhovnega asistenta Delovne skupnosti Katoliške mladine Avstrije smo potrdili Willija Vieböcka. Nadalje smo se odzvali povabilu Avstrijske škofovske konference in se udeležili besednega bogoslužja ob spominskem letu 1938—1988 v Štefanovi stolnici.

Praznovali smo pa tudi skupno mašo s škofom dr. Egonom Kapellarijem. Krški škof je v svojem kratkem govoru pesenljivo odprto govoril o perečih vprašanjah Cerkve in mladine.

Bernard Sadovnik

Pavličjevo sedlo: Manjka samo še denar za gradnjo ceste?

Od leta 1969 naprej je na podlagi meddržavnega sporazuma med Avstrijo in Jugoslavijo odprt za pešce maloobmejni prehod Pavličjevo sedlo, ki naj bi povezoval Železno Kaplo z Gornjo Savinjsko dolino. Že leta tečejo pogajanja, da bi mejni prehod odprli tudi za avtomobilski promet, toda doslej le z majhnim uspehom. Po desetem zasedanju mešane avstrijsko-jugoslovanske komisije za obmejni promet lani decembra se nekje le kaže rešitev, čeprav je jugoslovanska stran upravičeno skeptična.

Današnji mejni prehod čez Pavličjevo sedlo po avstrijski strani za avtomobilski promet ni prevozen in tudi v bodoče ne bo. Na zadnjih pogajanjih sta se občina Železna Kapla in dežela domenili za novo varianto, ki naj bi vodila preko Plaznika do jugoslovanske meje, kjer so že pred leti zgradili dobro prevozno cesto. Zadnji pogovor z grofom Aripandom Thurn-Valsassino, ki je posestnik znatnega dela že obstoječe ceste, je bil vsekakor pozitiven, je dejal zastopnik dežele dr. Ralf Unkart, ki se že leta ukvarja s tem projek-

tom. Dr. Unkart je prepričan, da obstajajo danes realne možnosti, saj so se zdaj domenili za izvedljivo varianto, pa tudi s posestniki zemljišč in cest ni večjih težav. Odvisno pa je zdaj vse od financiranja, tako dr. Unkart, ki drugače ne vidi posebnih odprtih vprašanj. Celotni projekt pa naj bi financirala Zveza (Bund), ki je že pred leti obljubila 6 milij. šilingov.

Bivši župan občine Mozirje Hinko Čop, ki si že 22 let prizadeva za odprtje Pavličjevega sedla za motorni promet, ni posebno optimističen, saj si v preteklosti ni

nabral posebno veliko pozitivnih izkušenj, kar se tiče avstrijskih obljub. Z jugoslovanske strani je cesta že zdavnaj zgrajena, zato so si Mozirčani v zadnjih letih posebno prizadevali za odprtje mejnega prehoda. Razumljivo, saj bi mejni prehod „Pavličjevo sedlo“ pomenil za prebivalce Gornje Savinjske doline 70 km krajšo pot v Avstrijo in narobe. Tako je gotovo v interesu prebivalcev na obeh straneh meje, da bodo odgovorni kmalu odprli mejo, rešitev so ja menda že našli. Kdaj bo mejni prehod odprt tudi za motorni promet, tudi dr. Unkart ni vedel povedati. Mešana avstrijsko-jugoslovanska komisija za obmejni promet se bo sestala spet letos jeseni, do takrat pa bo ostalo to vprašanje očitno naprej odprto.

Silvo Kumer

TOPŠPORT PLIBERK
Velikovška cesta 11
išče šivilje.
Interesentke se lahko javijo
po tel.: 0 42 35 / 20 41

KSSŠG se je v preteklem letu kulturno in politično močno udeleževal. Na kulturnem področju sodi med višje gotovo branje Petra Turrinija meseca marca. Največja in najlepša prireditev je bil „Slovenski praznik“ 26. maja na graški univerzi. Takrat se je odzvalo vabilu kluba nad 1500 ljudi.

Že poleti so začeli klubaši z obnavljanjem klubskih prostorov. Vsi so se veselili odprtja, ko je v obnovljenih prostorih študente dosegla pretresljiva novica o sklepu SP/VP/FP v zadevi dvojezičnega šolstva. Veselica se je hipoma spremenila

Gradec: Občni zbor slovenskih študentk/ov

Na občnem zboru (10. 3. 1988) so graški študentje in študentke izvolili nov odbor. V kratico kluba besedo „študentke“, medtem, ko je ostalo sklenili dodati imenu kluba besedo „študentke“, medtem, ko je ostala kratica ista. Zdaj pa so razširili tudi kratico za črko „š“.

v sedmimo. Od takrat naprej je veljala največja vnema organizaciji raznih diskusij, demonstracij ter akcij.

Stari občni zbor je prejel za svoje odlično delo in svoj angažma v šolskem vprašanju Žužkovo nagrado, ki jo je velikušno podaril klubski blagajni.

NOVI ODBOR:

predsednik: Peter Wuzella,
podpredsedniki: Rezika Kanžian, Franc Kernjak, Johanes in Karl Jenšac;
tajnici: Barbara Jop ter Andreja Močilnik;
blagajnik: Gabrijel Hribar.

Odboru so čestitali navzoči častni gostje, vice-konzul SFRJ v Gradcu Jože Ciraj, tajnik ZSO Marjan Sturm, zastopnik NSKS Franc-Jozef Smrtnik, zastopnik univerzitetne konference ZSM-Maribor ter zastopnik republiškega komiteja ZSM-Slovenije. Prisotna je bila tudi delegacija dunajskih študentov.

Želimo novemu odboru obilo uspeha ter uresničitev njegovih želja in predstav v prihodnjem letu.

KOSI in VESOLJSKI

Preteklo nedeljo, 13. marca 1988, je Krščanska kulturna zveza vabila na drugi del letošnjega osrednjega koncerta „Koroška poje“, ki je bil v beljaški delavski zbornici. Pripravila Heidi Stingler.

„Koroška poje“ v Beljaku

Kakor je dejal predsednik KKZ dr. Janko Zerzer v Beljaku, je bil celovški koncert teden prej načrtovan za Velikovec. Čeprav je KKZ pravočasno zaprosila pri mestnem svetu za veliko dvorano v „Neue Burg“, je bil slovenskim zborom vstop zabranjen.

Na beljaški zborovski reviji „Koroška poje“ so sodelovali zbori iz Roža in z Gur ter Akademski pevski zbor „France Prešeren“ iz Kranja in Tržaški mešani zbor.

Moški pevski zbor iz Žabnic je na žalost moral nastop odpovedati, ker so nekateri pevci zboleli.

„Koroška poje“ je imela letos kot geslo „Vigred“. Ta pojem izraža optimizem in je tudi izpoved za to, da naša življenjska volja nikakor ni zlomljena. „Letošnja ‚Koroška poje‘ pa je bila tudi v znamenju 80-letnice ustanovitve Slovenske krščansko-socialne zveze za Koroško, ki je idejna predhodnica Krščanske kulturne zveze,“ tako predsednik KKZ.

V tej zvezi je dr. Zerzer tudi dejal, da se hočemo tu v Beljaku, v neposredni bližini Kanalske doline, spomniti ustanovitelja Slovenske krščansko-socialne zveze za Koroško dr. Lamberta Ehrlicha, ki je bil doma v Žabnicah. „Po njegovi pobudi je dobila naša kulturna dejavnost po krajevnih društvih prvo strešno organizacijo. V letu ustanovitve je zajela dvanajst že obstoječih izobraževalnih društev, usklajevala njih delo in jim pomagala pri uresničevanju za-

stavljenih ciljev,“ tako dr. Zerzer.

Med lepim številom obiskovalcev je predsednik KKZ pozdravil tudi: državnozborskega poslanca Karla Smolleta, predsednika NSKS dr. Matevža Grilca, vodjo manjšinskošolskega oddelka pri deželnem šolskem svetu dv. sv. dr. Valentina Inzka, ranvatelja Slovenske gimnazije dr. Vospernika, okrajnega šolskega nadzornika Franca Wigelela in predsednika Zveze kulturnih organizacij Slovenije Matevža Romana.

Z nami v

RIM

od 23. do 27. aprila 1988

4x polpenzion, vodič po Rimu 2980,-
za šil.

ZAHTEVAJTE PODROBNEJŠI PROGRAM!
Dobro opremljeni avtobusi s straniščem in klimatizacijo!

Prijave sprejema avtobusno podjetje

SIENČNIK

9141 DOBRLA VAS, TEL.: 04236/2219

Beograd: šolstvo bilo v ospredju

(Nadaljevanje s 1. strani)

pedagoškem modelu „sodelovali zastopniki slovenske manjšine“, ter dostavila, da je „zelo prizadeta, ker misli predsednik Rožič, da je pedagoški model napad na manjšino“.

Presenetil pa je s svojo izjavo poslevodeči predsednik kluba poslancev FPÖ Frischenschlager, ki je dobesedno dejal: „Mi nočemo nobene ločitve med narodnimi skupinami.“ Sicer pa je previdno dodal: „Vem pa, da je v šolskem vprašanju hudič zakopan v detajlih.“ Zato se bo Frischenschlager zavzel za to, da bo tudi njegova parlamentarna frakcija iskala zadovoljive in skupne rešitve v direktnem dialogu z narodno skupino.

K nadaljnji procesualni obravnavi šolskega modela pa je Gratz dejal, da bo prišlo pred obravnavo do sodelovanja Slovencev v parlamentu in da se bo

iskala vzajemna rešitev z manjšino. O osnutku zakona je dejal Gratz, da je za milje oddaljen od tega, kar zahteva Heimatdienst. Jugoslovanskim gostiteljem je predal v informacijo vmesno poročilo ekspertne komisije, ni pa dodal, da se tudi ekspertna komisija za milje oddaljuje od koroškega pedagoškega modela.

V razpravi pa sta molčala le oba poslanca ÖVP Gaigg in Auer. Na koncu je Marijan Rožič dejal, da ni slučajno, da je bilo toliko časa namenjeno razpravi o teh vprašanih. Jugoslavija želi dobro in pravično rešitev, ki bo maksimalno zadovoljila manjšino.

Delegacijo sta sprejela tudi predsednik predsedstva SFRJ Lazar Mojsov in novi zunanji minister Budimir Lončar. Posebne pozornosti je bila delegacija deležna s strani avstrijske ambasade na čelu z ambasadorjem Leiflerjem in generalnim konzulom Cirilom Sternom.

PISMA BRALCEV

Keine Rebellion

Der Pfarrvorstand von St. Jakob im Rosental hat sich in seiner Sitzung am 1. März mit den Presseberichten in der „Kronen Zeitung“ vom 29. Februar und 1. März 1988 sowie mit dem Bericht der „Kärntner Tageszeitung“ vom 1. März 1988 zur Beerdigung des Vizebürgermeisters Wolfgang Gitschtaler am 27. Februar 1988 eingehend beraten.

Der Herr Pfarrprovisor Josef Marketz wollte durch seinen Nachruf bei der Totenmesse den Verstorbenen in keiner Weise herabwürdigen; er hat ja auch seine Leistungen als Gemeindeführer mit ehrenden Worten bedacht. Dazu muß weiter festgestellt werden:

Es gab keinen Wirbel und keine Rebellion; im Gegenteil, der Pfarrer ist in seiner seelsorglichen Tätigkeit sehr beliebt. Das Zusammenleben der Gläubigen unserer Pfarre wird vom Bemühen unseres Pfarrers und der Gläubigen beider Sprachgruppen getragen.

Der Pfarrvorstand:
Mag. Ferdinand Kristof
Dr. Josef Amrusch
Margareta Palmisano
Gabi Amruš
Adolf Fantur

Pojasnilo MePZ „Rož“

Humbert Fink bedauert in seinem Kommentar „Mißverständnis“ in der Kärntner Krone vom 14. 3. 1988 auf Seite 9, daß „ein slowenischer Chor aus dem Rosental“ eine „Zusammenarbeit“ mit der Kärntner Krone „kategorisch abgelehnt“ hat.

Er fragt, „warum?“ Weil er aber eine Antwort schuldig bleibt, die Vertreter unseres Chores — nach demokratischer Beratung mit den Chormitgliedern — seiner Mitar-

beterin aber sehr wohl gegeben haben, möchten wir unsere Gründe für eine Ablehnung der „Zusammenarbeit“ mit der Kärntner Krone den Lesern nicht vorenthalten.

In den letzten Wochen hat sich die Kärntner Krone in ihrer minderheitenfeindlichen Berichterstattung besonders hervorgetan. Wir verweisen auf die Angriffe auf unseren Pfarrprovisor Josef Marketz, die jedem demokratisch gesinnten Menschen zu denken geben. Die Kärntner Krone war nicht bereit, die Stellungnahme unseres Seelsorgers sowie die des Pfarrgemeinderates zu veröffentlichen. Nach der Diskriminierung der slowenischen Sprache in der Schule soll nun offensichtlich zum Halali auf die slowenische Sprache in der Kirche geblasen werden.

Übrigens wurde auf der Sitzung des Österreichischen Presserates vom 29. 2. 1988 der Mitarbeiter der Kärntner Krone Gerhard Stichauner im Zusammenhang mit seinen diffamierenden Angriffen auf Univ. Prof. Dr. Peter Gstettner, der sich für ein gleichberechtigtes Zusammenleben beider Volksgruppen in Kärnten einsetzt, verurteilt. In der Feststellung heißt es, „daß durch das Verhalten des Journalisten, gegen den sich das Verfahren richtet, Berufspflichten der Presse verletzt wurden.“

Aus diesen Vorkommnissen schließen wir, daß die Kärntner Krone an einer objektiven Berichterstattung über die slowenische Volksgruppe in Kärnten nicht interessiert ist. Damit möchten wir aber keinesfalls den guten Willen einzelner Mitarbeiter negieren. Wir möchten nur nicht als demokratisches Alibi für eine Zeitung erhalten, die in ihrer Kärntner Ausgabe mit der Minderheiten-

feindlichkeit ihre Auflage steigern will.

Wir hoffen aber, daß sich die Berichterstattung über die slowenische Volksgruppe in der Kärntner Krone ändern wird und daß Journalisten, die Menschenhate betreiben, in Zukunft von den Verantwortlichen in die Schranken gewiesen werden. Dann sind wir für eine Vorstellung unseres Chores gerne bereit und auch daran interessiert.

Mešani pevski zbor „Rož“

Čestitke MePZ „Rož“

Koncert šentjakobskega mešanepevskega zbora „Rož“ s pesmimi ponižanih in razžaljenih je bil zame enkratno doživetje. Čestitam vsem, ki so pripomogli k tej nenavadni in pertresljivi prireditvi.

Upam, da bo lahko šentjakobskim pevkom in pevcom prislunilo čimveč ljudi pri nas na Koroškem, pa tudi zunaj nje.

Državni poslanec Karel Smolle,
Bistrica v Rožu

Herr Fink, warum verschweigen Sie die ganze Wahrheit?

Unter dem Titel „Sparmeister im schönen Rosental“ wollte Herr Hubert Fink in der Kronenzeitung (13. 3. 1988) ein Porträt der Gemeinde St. Jakob im Rosental/Sentjakob v Rožu machen. Dieses Porträt ist ihm aber nicht richtig gelungen, da es vor Ungereimtheiten strotzt.

Unter anderem wurde im Artikel ausgeführt, daß dem „armen Mann“ Bürgermeister Johann Grebl im vergangenen Herbst das

Abwehrkämpferdenkmal fast auf den Kopf gefallen wäre. Warum aber verschweigt Humbert Fink den Hintergrund dieser Affäre? Warum verschweigt der Autor die Aufschrift im Inneren dieses Denkmals, welche lautet: „Für ein deutsches Kärnten fanden den Helden Tod?“ Ist es ihm peinlich, seinen Lesern die ganze Wahrheit mitzuteilen — daß nämlich das Denkmal im Jahre 1937, u. a. auf Betreiben von nationalsozialistischen Kriegsverbrechern und einheimischen Illegalen errichtet wurde? Diese Menschen haben nicht für ein Kärnten innerhalb der Republik Österreich gekämpft, sondern für eines innerhalb des Großdeutschen Reiches. Die auf der Gedenktafel angeführten Gefallenen werden somit von deutschnationalen Kreisen mißbraucht.

Weiters wird in der Reportage Bürgermeister Johann Grebl zitiert: „Seit zehn Jahren schon läuft in der gemischtsprachigen Schule von St. Jakob das Pädagogienmodell und es hat sich vortrefflich bewährt.“ Unsere Frage an den Bürgermeister: Auf welcher gesetzlichen Grundlage wurde das Pädagogienmodell eingeführt? Wann wurden die Eltern dazu befragt? Es ist schon sonderbar, daß man ein Schulmodell einführt, welches bisher jeder Gesetzesgrundlage entbehrt. Diesbezügliche Fragen und Proteste der betroffenen Eltern, gerichtet an die Frau Unterrichtsministerin Hilde Hawlicek, blieben bis heute unerledigt. Trotz Zusage der Frau Unterrichtsministerin, sie werde die Angelegenheit prüfen und dann sofort antworten, hat sie ihr Versprechen bis heute nicht eingehalten.

Die Information des „Krone“-Autors, der gemischtsprachige Klosterkindergarten werde von Marburger Schwestern betreut, ist ebenfalls unrichtig. Tatsächlich wird der Konvent von den Schwestern des Hl. Franz von Assisi mit dem Sitz der Provinz in Klagenfurt/Celovec geführt.

Wir vermissen in diesem Artikel auch die Erwähnung der slowenischen Volksgruppe, die in unserer Gemeinde schon mehr als 1000 Jahre lang beheimatet ist. Ferner wird von einer „glücklichen Gemeinde“ gesprochen. Wir können dem auf keinen Fall uneingeschränkt zustimmen. Die Angehörigen der slowenischen Volksgruppe in der Gemeinde St. Jakob im Rosental/Sentjakob v Rožu können nicht glücklich sein, weil sie — obwohl es sich um eine zweisprachige Gemeinde handelt — die im Artikel 7 des österreichischen Staatsvertrages verbrieften Rechte nicht genießen können.

Zum Beispiel gibt es keine zweisprachigen Aufschriften an den öffentlichen Gebäuden, ebenso gibt es keine einzige zweisprachige Ortstafel. Wenn man sich am Gemeindeamt des gesetzlich zugesicherten Rechtes auf schriftlichen Amtsverkehr in slowenischer Sprache bedienen will, muß man mit erheblichen Verzögerun-

Občni zbor Slovenske matice:

„Želeli bi več sodelovanja s Koroško“

Slovenska matica, najstarejša slovenska kulturno-znanstvena ustanova, je imela prejšnji teden svoj redni občni zbor. Profesorja dr. Boga Grafenauerja, ki je vodil Slovensko matico deset let, je nadomestil kot predsednik prof. dr. Primož Simoniti. Prihodnji teden (17. in 18. 3.) bo SM priredila simpozij o slovenski Cerkvi v 19. stoletju. Sicer pa si želi več sodelovanja s koroškimi Slovenci.

„Najstarejša slovenska založba je sicer Mohorjeva družba v Celovcu. Medtem ko je Mohorjeva izdajala v prvi vrsti literaturo za širše sloje oz. kmečko prebivalstvo, pa se je Slovenska matica obračala s svojimi izdajami na izobražence.“ Tako prof. dr. Franc Bernik, član Slovenske akademije znanosti in umetnosti ter upravnega odbora SM, v pogovoru z Našim tednikom.

Slovenska matica je bila usta-

novljena leta 1864 kot zadnja od slovanskih matic. Še pred njo so bile ustanovljene hrvaška, slovaška ter srbska matica (le-ta je najstarejša). Prof. Bernik: „Do 1918/19, ko smo dobili v Ljubljani univerzo, je bila Slovenska matica osrednja kultura ustanova Slovencev.“

Kakšna je sedanja vloga Slovenske matice? Prof. Bernik: „Sedaj je nekomercialna založba in kulturna ustanova; izdaja visoko

kvalitetna znanstvena dela, predvsem s področja humanistike, zgodovine, tehnike in naravoslovja. V manjši meri izdaja tudi leposlovna dela.“ Še posebno je prof. Bernik poudaril, da je Slovenska matica ideološko nepristranska založba.

Na vprašanje, kako funkcionira sodelovanje z zamejci, je prof. Bernik opozoril na knjigo Petra Moharja „Med nebom in zemljo“, ki so jo leta 1986 skupno izdale Slovenska matica, Mohorjeva založba in Drava. Sicer pa prof. Bernik pogrša več sodelovanja ter zlasti več pobud s koroške strani. Prof. Bernik dobesedno: „Bil bi zelo vesel, če bi se okrepilo sodelovanje prav z Mohorjevo družbo.“

Novemu predsedniku prof. Simonitiju bodo stali ob strani mdr. podpredsednika prof. dr. Peter Vodopivec in prof. dr. France Križanič, kot tajnik-urednik pa Drago Jančar.

-Kuj-

(Nadaljevanje na str. 14.)

Spominska seja NSKS in ZSO ob 50-letnici „anšlusa“

„12. marec 1938 pomeni usodno prelomnico v zgodovini koroških Slovencev, ker s tem dnem je prišel na oblast herenfolkovski režim, ki nas je obsodil na smrt,“ je med drugim dejal predsednik NSKS, dr. Matevž Grilc v petek, 11. marca 1988, na spominski seji, ki sta jo ob petdesetletnici „anšlusa“ priredila NSKS in ZSO v Modestovem domu v Celovcu.

Seje so se udeležili številni zaupniki in odborniki obeh organizacij.

Predsednik ZSO dipl. inž. Feliks Wieser pa je dejal, da iste sile, ki se ne strinjajo z antifašističnim izročilom, hočejo preko šolske ureditve izrinuti slovenščino iz javnosti. Zato je apeliral na državo in deželo,

naj ne izvedeta ločevanja v šoli.

Po minuti molka je univ. asis. dr. Folti Sima nakazal ozadja in razvoj anšlusa ter ideološka tla s posebnim poudarkom na Koroški. Udeleženci so soglasno sprejeli tudi resolucijo, ki jo izvlečkih objavljamo.

12. marec: niz prireditev

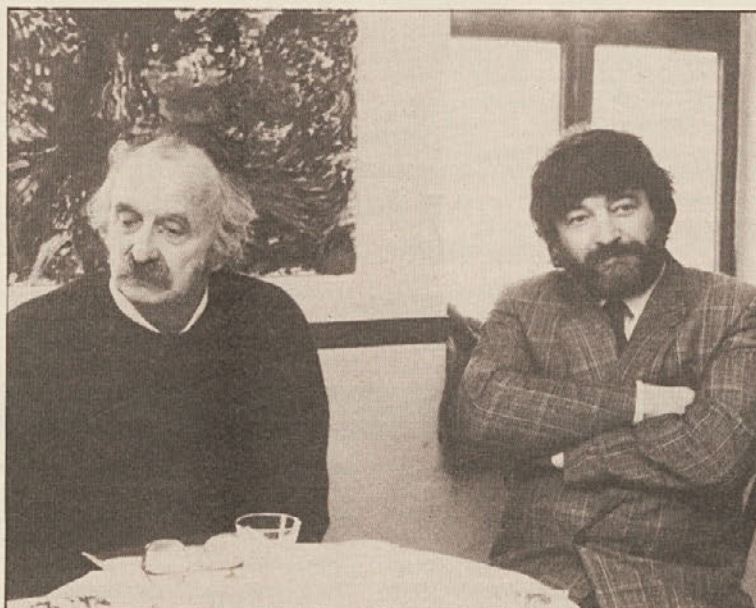
V dneh pred 12. marcem se je v spomin na nasilno priključitev Avstrije k nacistični Nemčiji (če je res bila tako nasilna, si niti zgodovinarji niso čisto na jasnem!) so se po državi in deželi zvrstile številne spomske svečanosti, katerih skupna tendenca je, da bi se takšni časi nikoli več ne povrnili.

V četrtek, 10. marca, je priredila dežela v deželni hiši spominsko proslavo, na kateri sta spregovorila deželni glavar Wagner in pa predsednik deželnega zbora Schantl. Tu je bilo ponovno opazno, da uradna Koroška pač ne more docela neobremenjeno spregovoriti o marcu 1938 ter o nacizmu.

V petek, 11. marca, dopoldan je na celovškem pokopališču v Trnji vasi (Annabichl) bila spominska svečanost bivših kacetenikov in pregnancev. Med

Slika zgoraj: Celovška univerza se je še posebno oddolžila žrtvam nacizma. 11. marca je bila spominska svečanost, na kateri so odkrili tudi spomenik (od umetnika Rudolfa Peykerja). Slika spodaj: pisatelj Janko Messner pri predstavitvi svojega dnevnika „Živela nemčija“.

drugimi so spregovorili: celovški župan Guggenberger, Gernot Nischelwitzer za zvezo bivših kacetenikov in Janez Wutte-Luc v imenu Zveze koroških partizanov. Nischelwitzer je med drugim dejal, da se je na Koroškem sprevrgel antisemitizem v antislovenizem, Janez Wutte-Luc pa je pozval predvsem mladino, naj bo budna, ker nacizem spet dviga glavo — v obliki neonacizma in s podporo zelo populističnih oseb.

Mesto Celovec se je istega dne poklonilo na judovskem pokopališču judovskim žrtvam nacizma, celovška univerza pa je na kampusu odkrila spomenik vsem žrtvam, ki jih je terjal nacizem. Rektor dr. Hödl je v zelo globokih besedah poudaril nalogo, da se skupno postavimo v bran proti nacizmu ter vsem ideologijam, ki zasužnjujejo človeka.

Ena najbolj pretresljivih svečanosti pa je bila v soboto popoldne na Ljubelju, kjer so se rožanska prosvetna društva poklonila žrtvam nacizma, predvsem tistim, ki so umrle pri gradnji tunela. Več o tej svečanosti beri na strani 2.

Pri spominskih svečanostih v Celovcu so člani Iniciative za spomenike žrtvam nacizma mirno, a jasno, opozorili javnost na to upravičeno zahtevo.

Na dan točno 50 let po anšlusu Avstrije k Hitlerjevi Nemčiji v soboto, 12. marca 1988, je bila pri Joklnu v Celovcu predstavljena nova Messnerjeva knjiga „Živela nemčija“, ki sta jo skupaj izdali založba Drava v Celovcu in Partizanska knjiga iz Ljubljane.

Knjigo sta zatorej predstavila direktorica založbe Drava dr. Helga Mračnikar in predstavnik Partizanske knjige Jaroslav Skrušny.

Praden je knjiga, ki je ponatis Messnerjevega Dnevnika od 12. 3. 1938 — 21. 1. 1941, izšla, je opravila pravo odisejdo odobravanja, odklanjanja, intervencij in praznih upov od Mohorjevih v Celovcu in Celju do Partizanske knjige in odtod še do Drave.

Ta knjiga je obenem tudi spomenik Ignaciju Muriju, slovenskemu koroškemu duhovniku, ki je avtorja pripravljal na višje šole in mu je poleg nezmernega zaupanja v Devico Marijo vliil prav tako globok ponos in zanos, da je Slovenec. Knjižici v malo več ko žepnem formatu pa se pozna, da je bila zvezana zelo na hitrico. Če jo malo bolj krepko vzameš v roko, platnici kar malo zastokata. Sicer pa jo lahko dobiš v obeh slovenskih knjigarnah.

Predstavitve knjige se je udeležil tudi Janez Suhadolc, ki jo je opremil.

KONTAKTNAJA LEČJA KONTAKT LINSE DOJBIC SIJE XOX
 Impressum: Michael Bogataj • Getreidegasse 13/2
 Andreja Wieser • Waldhorngasse 1
 beide 9020 Klagenfurt • Tel. 247442

JUGENDKULTURFESTIVAL • MLADINSKIKULTURNIFESTIVAL

BG für SLOWENEN		ZG za SLOVENCE		
21. 03. 1988	22. 03. 1988	23. 03. 1988	24. 03. 1988	25. 03. 1988
16 ⁰⁰ ERÖFFNUNG OTVORITEV	16 ⁰⁰ WORKSHOPS TANZ • BATIK IDENTITÄT & ZWEISPRACHIGKEIT	16 ⁰⁰ ANTHONY SAXTON & CORDULA LEPUSCHITZ	16 ⁰⁰ ARTHUR BURZ KONZERT - KABARET	16 ⁰⁰ KONZERT KLAVIER • GITARRE • FLÖTE
16 ³⁰ PHÖNIX KONZERT/KONCERT	19 ⁰⁰ MADGASKAR KONZERT/KONCERT	17 ⁰⁰ ŠTIRI J KONZERT/KONCERT	17 ¹⁵ CLAUDIA AIGNER	17 ⁰⁰ V MATERNICI THEATER
18 ⁰⁰ MAJA HADERLAP & KIRCHERTRIO	20 ⁰⁰ MOČILNIK & Querflötenduett	18 ⁰⁰ STRASSENTHEATER ANA MONRO	18 ⁰⁰ JAZZ-SESSION	17 ¹⁵ VERONIKA SCHMIDT
20 ⁰⁰ GERHARD LIPOLD KONZERT/KONCERT	21 ³⁰ THEATERPARTIE FREMDKÖRPER RICHARD WHEIS Blues	19 ³⁰ DISKUSSION	19 ⁰⁰ BERNHARD BÜNKER & ERHARD ZACH	18 ⁰⁰ HUBERT DOHR
		21 ³⁰ SHAMROCK FOLK-BAND	21 ⁰⁰ DRAVA KONZERT/KONCERT	19 ⁰⁰ FILM AXEL CORTI
				21 ³⁰ LAIBACH KONZERT/KONCERT

(Nadaljevanje z 12. str.)
 gen rechnen. Wir können das mit konkreten Beispielen belegen. Oder: auf dem Weihnachtsbaum dürfen — aufgrund eines Gemeinderatsbeschlusses — keine zwei

sprachigen Glückwünsche angebracht werden. Der Pensionistenverband St. Jakob/Društvo upokojencev v Šentjakobu v Rožu hat bereits im September 1987 um eine Subvention angesucht. Eine Benachrichtigung, wie über dieses Ansuchen entschieden wurde,

ist bis heute noch nicht eingelangt. Ist der Grund darin zu suchen, weil das Ansuchen in slowenischer Sprache eingereicht wurde?
 Wir erwarten, daß diese Richtigstellung in der Kärntner „Krone“ veröffentlicht wird — damit

die Leser ein vollständiges bzw. objektives Bild von der Gemeinde St. Jakob/Šentjakob bekommen.
 Für die Socialna gospodarska skupnost/ Soziale Wirtschaftsgemeinschaft: GR Franc Janežič, GR Jozi Sticker und GR Jože Ottowitz

Svetovno znana Akademska folklorna skupina France Marolt iz Ljubljane, plesna skupina, ki goji stare ljudske plesne, praznuje letos štirideseto obletnico. Skupina, v kateri se je od njene ustanovitve do danes zvrstilo nad 1500 izvrstnih plesalk in plesalcev, je nastala leta 1945 na pobudo Franceta Marolta, velikega slovenskega folklornega strokovnjaka in znanstvenega raziskovalca bogate zakladnice našega glasbeno-plesnega ljudskega izročila. Misel na ustanovitev skupine se mu je najbrž porodila že v letih pred drugo svetovno vojno, ko je pri raziskovanju slovenskega pesemskega in plesnega ljudskega blaga ugotovil, da to hitro propada in prehaja v pozabo.

Štiri desetletja
Akademske folklorne
skupine France Marolt

Ambasadorji ljudske plesne umetnosti

Z željo, da bi ohranil novim rodom vsaj delček naše ljudske plesne umetnosti in vzbudil pri slovenski javnosti razumevanje za njene zgodovinske vrednote, je France Marolt organiziral folklorne festivale v Ljubljani in Mariboru. Na te prireditve je povabil domačine iz tistih predelov Slovenije, kjer so bili ljudski običaji, pesmi in plesi še živi in so se ohranjali iz roda v rod. Prepričan je bil, da bodo festivali oživel ljudsko izročilo tudi v tistih slovenskih krajih, kjer je že izumrlo. Žal je vojna nasilno prekinila Maroltovo delo in domala povsod pretrgala niti, ki so dotlej povezovale slovenskega človeka s tradicionalnimi oblikami njegovega življenja in dela.

Ko se mu je po vojni spet ponudila priložnost, da se ljudska plesna umetnost, ki že izgineva, vsaj tako ohrani in postane trajna sestavina slovenske narodne kulture, je France Marolt videl svoje življenjsko poslanstvo v uresničevanju teh ciljev. Pri Glasbeno-narodopisnem inštitutu v Ljubljani je ustanovil posebno strokovno folklorno skupino, ki naj bi izbranega folklornega plesnega gradiva poustvarjala igre in plesne v izvorni obliki. Skupina naj bi s svojimi vzornimi nastopi širila doma in na tujem tudi znanstvena spoznanja o našem ljudskem plesnem izročilu ter utrjevala ugled, kakor ga je sam Fr. Marolt imenoval, „samonikle glibno-zvočnega obraza slovenskega naroda“. Leta

1948 so se skupini pridružili člani Študentskega kulturno-umetniškega društva Tone Tomšič. Pod tem imenom so ljubljanski folkloristi nastopali od 1949 do 1951, ko so si po Maroltovi smrti nadeli njegovo ime. Tako smo Slovenci dobili slovit Akademsko folklorno skupino France Marolt, znano doma in po vsej evropski celini, na drugi strani Atlantika ter celo v nekaterih afriških državah.

V petdesetih letih sta skupino po strokovni plesni in glasbeni plati vodili Marija Šuštar in Maroltova vdova Tončka; do 1960 jima je pri delu pomagal znani slovenski radijski napovedovalec in igralec Marjan Kralj. Tončka Maroltova kljub visoki starosti še vedno rada sodeluje s skupino, delo Marije Šuštarjeve pa od njene upokojitve 1966 nadaljuje umetniški vodja prof. Mirko Ramovš. Do leta 1972 je Glasbeno-narodopisni inštitut poleg strokovnega vodstva prispeval tudi denar za vzdrževanje noš in instrumentalno spremeljavo, po njegovi priključitvi Slovenski akademiji znanosti in umetnosti pa se je skupina osamosvojila in deluje sedaj pod okriljem Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani.

Danes je Akademska folklorna skupina France Marolt reprezentativna amaterska folklorno-plesna skupina Slovenije. Na sporedu ima plesne iz najrazličnejših slovenskih predelov, dopolnjujejo jih plesi drugih jugoslovanskih naro-

dov in narodnosti. V štiridesetih letih svojega bogatega in vsestranskega umetniškega delovanja je imela skupina več ko 2000 nastopov po Sloveniji in v drugih jugoslovanskih republikah, gostovala je tudi v Avstriji, Alžiriji, Belgiji, Bolgariji, Egiptu, Franciji, Grčiji, Italiji, Švici, Romuniji, ZR Nemčiji, Turčiji, na Finskem, Nizozemskem, Islandu, Malti, Madžarskem, Norveškem, Poljskem, v Siriji, Tunisu ter v Sovjetski zvezi, Kanadi in v Združenih državah Amerike. Člani skupine so posneli več filmov o slovenskih ljudskih plesih; plesne vsebinske pokrajine — Gorenjske, Dolenjske z Notranjsko, Koroške, Primorske, Režije, Benečije, slovenske Istre, Štajerske, Pomurja in Bele krajine — so v njihovi izredni umetniški izvedbi velikokrat občudovali številni televizijski gledalci doma in v tujini.

Opozoriti moramo na pomembno kulturno-prosvetno in vzgojno poslanstvo skupine. Po njenem zgledu so začele nastajati folklorne skupine po vsej Sloveniji in v zamejstvu; mnogi nekdanji člani vodilnega slovenskega folklorne kolektiva so danes vodje teh skupin, ki delujejo tudi med Slovenci v Avstriji, Italiji in na Madžarskem. Mlajšim rodom posredujejo bogato znanje in dragocene izkušnje, ki so si jih pridobili v skupini; v novih generacijah se tako razvija smisel za ljudsko izročilo in njegove vrednote. Na drugi

strani imajo gledalci možnost spoznati naše ljudske plesne, ki so večinoma že pozabljeni, pravzaprav ohranjeni le po zaslugi zapisovalcev, raziskovalcev in plesalcev. Plesi v narodnih nošah bodo navduševali še naprej; to nam jamčijo požrtvovalno delo in skrbno izdelane izvorne koreografije Akademske folklorne skupine France Marolt.

Na vprašanje, kaj pomeni folklor za narod (France Marolt je

Reportažo je
pripravil
Ivan Virnik

ob neki priložnosti dejal, da „dokler bo živela folklor, bomo gospodarji in ne hlapci“), lahko odgovorimo skupaj z jubilanti:

„Živimo v času, ko smo podvrženi raznarodovanju, in zdi se, da v takšni modernizaciji življenja grozi nevarnost, da folklor utone v pozabo. Vendar narod, ki hrani in goji raznolikost in barvito ljudsko kulturo in umetnost — slovenski je brez dvoma tak — intimno živi z izročilom svojih prednikov. Tako laže kljubuje težavam, ki jih prinašajo sodobni tokovi. Žlahtna povezava s tradicijo in zgodovinskim spominom je za obstoj naroda bržkone edina alternativa.“

Užnik, Zablatnik, Jamnig — prvaki ASKÖ 1988

Na deželnem prvenstvu ASKÖ je šentjanški naraščaj spet odlično vozil in dosegel tri deželne naslove. Navzoči strokovnjaki so bili predvsem navdušeni nad Zablatnikovo in Užnikom.

Otroci II: 1. Tatjana Zablatnik 39,01; 2. Marion Maloveršnik 39,95; 3. Birgitt Filipič (vse Šentjanž); fantje: 1. in najboljši dneva Danijel Užnik 37,64; 2. Dominik Kropivnik 40,328 (oba Šentjanž); šolarke: 1. Dunja Jamnig 1:05,74; 3. Silvana Orasche 1:07,19 (obe Šentjanž)

Nordijske igre OPA na Ravnah

Na tekmovalju alpskih držav OPA na Ravnah v Sloveniji so Zahomčani nastopili za Avstrijo in dosegli solidna mesta:

Šolarji: 1. Lunardi (It) 56,5/54 — 199,6; 2. Günther Kaiser 53,5/52 — 185,1;

Mladinci: 1. Gorazd Pogoričnik (Jug) 54/54 — 198,6; 8. Kristijan Moser 52/53 — 187,2; 11. Peter Rausch 52,5/53 — 183,8;

Zahomški naraščaj

V Bad Bleibergu na „nordijskih dneh“ so zahomški skalkalci po vrsti dosegli prva mesta v vseh skupinah naraščaja in celo v splošni skupini.

Šolarji: 1. Thomas Kuglitsch 176,3; šolarji II: 1. Günther Kaiser 193,1; mladinci in splošna skupina: 1. Hannes Frank 205,2; 2. Niko Zwitter 203,3; 3. Martin Wiegele 201,1;

Deželno šolarsko prvenstvo

Na deželnem šolarskem prvenstvu na Dobraču je Danijel Užnik dosegel 2. mesto. Maja Skorjanc (ZG za Slovence) je dosegla pri mladincih prav tako 2. mesto.

Konec tedna bo na Peci primerjalna tekma med Slovenijo in Koroško, katero bosta zastopala tudi šentjanžana Danijel Užnik in Marion Maloveršnik

Aktualni intervju

Trener SAK Lojze Jagodič

„Vse je možno!“

Naš tednik: Vigredi je SAK oddal Galota, Pihornerja in Luschniga, imate pa vrsto poškodovanih igralcev. S kakšnim moštvom boste igrali v pokalu proti Vorwärts Steyru?

Jagodič: Na žalost se je po Čertovu poškodoval zdaj tudi Burger. Možno je, da nobeden ne bo igral, predvsem pri Čertovu nimam veliko upanja. Če bosta Burger in Jovičević zdrava, nimam nobenih skrbi, drugače pa bo dobil možnost mlajši igralec.

Naš tednik: Vigredi hočeš menda igrati z novim sistemom igre, menjati hočeš celo libera.

Jagodič: Drži, že na pripravah smo mnogo preizkušali. Možno je namreč, da bo v pokalu in tudi v prvenstvu igral pozicijo libera Wölbl, Stern pa v sredini. Kako se bo to obneslo, bomo šele videli, odvisno pa bo seveda od nasprotnika.

Naš tednik: Na pripravah je bila tudi vrsta mladih igralcev. Kakšen vtis so napravili nate?

Jagodič: Presenečen sem bil. Vsi so trenirali z veliko vnemo. Naraščaj je dober, seveda pa mu manjka še mnogo. Na vsak način pa bo letos dobil svojo možnost.

Naš tednik: Kako ocenjuješ možnosti proti Vorwärts Steyru?

Jagodič: Če bomo igrali kompletno, je vse možno.

Naš tednik: Hvala lepa za pogovor.

Silvo Kumer

Lidija Oraže prvak na tekmovalju Union

Na deželnem prvenstvu UNION je tekmovalka DSG Sele Lidija Oraže zmagala pri ženskah in tako dobila deželni naslov.

Volksbank — Kometter tekma v Podnu

Pionirji: 1. Simona Wassner (Sele), 2. Petra Maloveršnik, 3. Sandra Hornböck (obe Šentjanž); otroci I: 1. Eva Moschitz (Šentjanž), 2. Mirja Oraže, Martin Roblek (oba Sele); 1. Folti Waldhauser, 2. Franc Roblek (Slov. Plajberk); otroci II: 1. Katja Malle, 2. Karin Krušič (obe Šentjanž); 1. Martin Gabriel, 2. Markus Vouk (oba Šentjanž); šolarji I: 1. Peter Moschitz (Šentjanž).

Priljubljen nogometne tekme

Austria Celovec — Pliberk 2:2. Koreiman, Ramuš oz. Hober (2)
DSG Sele — Bischofshofen 3:2. Hobel (2), Wieser
Šentpeter — Globasnica 0:4. Blažej (2), Micheu (2)

Rožansko prvenstvo v smučanju

Kdaj: sobota, 19. 3. 1988, ob 11. uri
Kje: Sele na „Puščevem bregu“. Prireditelj: DSG Sele

1. Slovenski biljardni klub/Cartrans

vabi na **TURNIR V OSMICI (8er-Ball)**
ki bo v soboto, 19. marca, ob 13. uri v gostišču JUENNA v Čepičah pri Globasnici. Čaka tudi bogat srečolov!

NAMIZNI TENIS

DSG Sele — KAC 3:6
Ramovš, Oraže, Smrtnik/Ramovš

Prvi na lestvici je bil za Sela nekoliko premočan, kot drugouvrščeni pa se lahko kljub temu povzpejo v koroško ligo.

Podliga:

1. KAC	13	12	1	0	81:20	25
2. DSG Sele	13	10	1	2	70:34	21
3. Borovlje	13	8	1	4	63:50	17
4. Völkendorf	13	7	2	4	61:52	16
5. Bekštanj	13	6	1	6	51:62	13
6. Labot	13	3	4	6	52:60	10
7. Mostič	13	2	4	7	50:68	8
8. Landskron	13	2	4	7	50:70	8
9. Vrba	13	2	4	7	46:69	8
10. Seeboden	13	2	0	11	35:74	4

1. RAZRED VZHOD

DSG Sele — KAC 7:3
Bec 3, Kocmanek 2, Smrtnik, Bec/Smrtnik

1. Wolfsberg 21 (82:38), 2. DSG Sele 21 (80:40), 3. Šentvid 19, 4. Kotmara vas in KAC 15, 6. SCA Šentvid, 7. Kelag 7, 8. ÖDK 7, 9. Gurnitz 7, 10. ASC 0.

2. RAZRED VZHOD

SCA Št. Vid — DSG Sele 2:8
1. Liebenfels 20, 2. Labot 16, 3. DSG Sele 15, 4. SCA Šentvid 12, 5. Wolfsberg 7, 6. Kelag 6, 7. Gurnitz 2, 8. Treibah 2.

2. RAZRED SREDINA

NTK Celovec — KAC 6:4
Smrtnik 3, Kupper 2, Smrtnik/Kupper
1. NTK 20, 2. KAC 20, 3. Področca 15, 4. Straßburg 12, 5. Liebenfels 10, 6. KVG Celovec 8, 7. Kelag 7, 8. Saturn 6, 9. Kotmara vas 0.

3. RAZRED VZHOD

1. Borovlje 18, 2. Greblin 11, 3. ZSM Škocjan, 4. Velikovec, 5. Wolfsberg, 6. DSG Sele, 7. Gurnitz.

Ani Müller-Klemenjak v Avstraliji na svetovnem prvenstvu

Ani Müller je preteklo nedeljo osvojila v Wolfsbergu z veliko prednostjo koroški naslov v kros teku, v sredo, 16. marca, pa je skupno s svojim možem in trenerjem Pepijem odpotovala iz Salzburga v Avstralijo na svetovno prvenstvo.

V Adelaidi v Avstraliji bo v nedeljo, 20. marca, svetovno prvenstvo na 10.000 metrov, v Aucklandu na Novi Zelandiji pa bo v soboto, 26. marca, svetovno prvenstvo v kros teku. Ani Müller se je na svetovno prvenstvo zelo vestno pripravila, tedensko je tekla skoraj 150 km in je s tem znatno razširila svoj trening. Trener Pepi Müller pričakuje uvrstitev v prvi polovici, kar bi bil nedvomno že velik uspeh, saj bo na startu celotna svetovna elita.

Bo pokazal SAK v pokalu spet svoje rogove? Maser SAK „Didi“ (levo) je očitno o tem prepričan, da bodo Velik, Stern, Sadjak & co uspeli. Tekma SAK-Steyr bo v nedeljo, 4. aprila, ob 16. uri.

ČEPRAV NISEM NASTOPILO NA OLIMPIADI:

Sezona je bila doslej uspešna

Ko se je Franci Wiegele vrnil iz Oberstdorfa za kratek obisk v Zahomc, smo mu naknadno podelili nagrado za izvolitev športnika leta 1987.

Spodaj pozimi je Franci le redko doma pri svojih starših; oče Franc mu še vedno pomaga s strokovnimi nasveti.

Naš tednik: V začetku sezone si bil na turneji Intersport v odlični formi in si se tam tudi kvalificiral za olimpiado. Kje so bili razlogi, da potem v Calgaryju ni šlo več najbolje?

Franci Wiegele: Lani sploh nisem bil v formi, zato pa mi je letos že ob začetku šlo znatno bolje. Po dobrih rezultatih na turneji v Avstriji in Nemčiji sem na turneji v Švici že nekoliko popustil. Mogoče sem bil prehitro v formi, razlika med lansko in letošnjo sezono je bila verjetno prevelika. Zato na olimpiadi nisem pričakoval preveč, vrhu tega so še slabe vremenske razmere v Calgaryju doprinele svoje.

Naš tednik: V Calgaryju nisi uspel. Je bilo to zate veliko razočaranje?

Franci Wiegele: Seveda bi vsak športnik rad nastopil na olimpiadi, tako tudi jaz. Toda ker od vsega začetka nisem pričakoval preveč, razočaranje ni bilo preveliko. Zato pa bom naslednje leto na svetovnem prvenstvu v Lahtiju skušal nadoknaditi start na olimpiadi.

Naš tednik: Pred olimpiado si bil z reprezentanco na kratkem dopustu na Jamajki? Misliš, da vam je ta oddih sploh koristil?

Franci Wiegele: Sicer smo si na Jamajki le nekoliko oddahnili, kljub temu pa je vsak skakalec

Na svetovnem prvenstvu v smučarskih poletih v Oberstdorfu je Franci Wiegele dosegel odlično 16. mesto, dan navrh pa se je po dolgem vrnil za kratek obisk domov v Zahomc, kjer smo ga obiskali in mu tudi predali nagrado za naslov športnika leta 1987. Po olimpijskih igrah v Calgaryju je bil na tekmovanju v Lahtiju na Finskem, konec tedna bo nastopil na Švedskem v Oslu, 25., 26. in 27. marca pa na finalu svetovnega pokala v Planici. V letošnji sezoni je zbral že 46 točk v svetovnem pokalu, kar pomeni trenutno 16. mesto.

vedno nekje mislil na start na olimpiadi in se je vmes psihično pripravljaval. Ali nam je ta dopust koristil ali ne, pa ne morem reči.

Naš tednik: Avstrijska reprezentanca je bila letos le malo uspešna. Kakšno pa je zdaj vzdušje v moštvu?

Franci Wiegele: Najboljša skakalca Vettori in Felder sta imela slabo sezono, to pa se je celotni ekipi zelo poznalo. Vzdušje v moštvu seveda ni najboljšo.

Naš tednik: Za svetovno prvenstvo v smučarskih poletih si bil kvalificiran od vsega začetka. Se počutiš na velikankah bolje kakor na manjših skakalnicah?

Franci Wiegele: Pravzaprav mi je vseeno, kje skačem. Če sem v formi, tudi na smučarskih poletih dosežem dobre rezultate. Sicer sem na Kulmu na smučarskih poletih bil že sedmi, kljub temu ne bi ravno trdil, da sem na velikankah boljši.

Naš tednik: Tvoj osebni rekord je 184 metrov, to je tretji najdaljši skok Avstrijca. Letos si kljub slabim vremenskim razmeram poletel v Oberstdorfu na 167 metrov. To le priča nekje o tem, da se dobro počutiš na velikih skakalnicah!

Franci Wiegele: Strahu seveda tudi pred velikimi skakalnicami nimam, smučarski poletji pa so nedvomno nekaj posebnega, kar tudi mene posebno fascinira.

Naš tednik: Letos sta na sporedu še dve konkurenci v Oslu in v Planici. Imaš pred seboj letos še kak cilj, ali pa si sezono že zaključil?

Franci Wiegele: Po olimpiadi letos gotovo nimam več cilja, sezona je bila kolikor toliko dobra, tako da sem lahko zadovoljen. V Oslu in Planici upam doseči še dobre rezultate, mogoče dosežem še kako točko za svetovni pokal in se v skupnem seštevku še izboljšam.

Naš tednik: Letos si bil spet izbran za športnika leta 1987. Si že pred olimpiado slišal novico; na slavlju potem nisi mogel biti prisoten.

Franci Wiegele: Še preden sem se odpeljal na olimpiado, sem bral in slišal, da ste me spet izvolili za športnika leta, kar me zelo veseli. Zelo rad bi bil prišel na slavlje, toda tedaj sem bil na olimpiadi.

Naš tednik: Najlepša hvala za pogovor in mnogo uspeha v Oslu in Planici.

Silvo Kumer

Rezultati 10. SP v Oberstdorfu

1. Fidjestöl (Nor) 364,0 (178, 176, 181), 2. Ulaga (Jug) 361,0 (178, 173, 179), 3. Nykänen (Fin) 355,5 (168, 168, 180), 4. Ploc (ČSSR) 342,0 (159, 166, 172), 5. Stranner (Avs) 337,5 (166, 156, 169), 7. Schuster (Avs) 334,0 (168, 162, 162), 16. Wiegele (Avs) 314,0 (143, 150, 167), 19. Margreiter (Avs) 306,0 (119, 151, 158), 33. Felder (Avs) 278,5 (141, 142);

● **Žitara vas**

OBČNI ZBOR Slovenskega prosvetnega društva „Trta“ v Žitari vasi
Čas: nedelja, 27. 3. 1988, ob 14.00 uri
Kraj: gostilna PLANTEU v Goricah pri Žitari vasi

● **Šentjakob v R.**

Predavanje in pogovor: JEČA ALKOHOLIZMA IN POT IZ NJE
Predava: dr. Jože Ramovš
Čas: torek, 22. marec 1988, ob 19.30
Kraj: farni dom v Šentjakobu v R.
Prireditelj: Katoliška prosveta v Šentjakobu in Katoliška mladina

● **Šentrupert pri Velikovcu**

KRIŽEV POT KOROŠKIH SLOVENCEV
po besedilu Antona Kuchlinga
Čas: nedelja, 20. marec 1988, ob 15.00 uri
Kraj: dvorana Gospodinske šole v Šentrupertu pri Velikovcu
Prireditelj: Prosvetno društvo „Lipa“ v Velikovcu

● **Šmihel**

NACIONALNI SOCIALIZEM NA KOROŠKEM
Predava: mag. Ulfried Burz, Celovec
Čas: sredo, 23. marec 1988, ob 19.30
Kraj: farna dvorana v Šmihelu
Prireditelj: Katoliško prosvetno društvo Šmihel

● **Borovlje**

NASTOP UČENCEV
Glasbene šole — oddelka Borovlje in Sele
Čas: četrtek, 24. marec 1988, ob 18.30
Kraj: društvena soba pri Bundru v Borovljah
Prireditelj: Glasbena šola na Koroškem in SPD „Borovlje“

● **Celovec**

Slovenski film
MOJ ATA, SOCIALISTIČNI KULAK
Režija: Matjaž Klopčič
Čas: četrtek, 24. marec 1988, ob 20.40
Kraj: Alternativni kino v Celovcu
V glavnih vlogah: Milena Zupančič in Polde Bibič

● **Ljubljana**

ČASOVNO VZPOREDJE V BIRKENWALDU (V. E. Frankl)
Kraj: župnijska cerkev v Dravljah (Ljubljana)
Čas: nedelja, 20. marec 1988, ob 19.30
Nastopa: igralska skupina SPD „Zarja“ iz Zelezne Kaple

16. GLOBAŠKI KULTURNI TEDEN

OD 13. DO 27. MARCA 1988

Prireditelja: Slovensko kulturno društvo v Globasnici in Slovensko prosvetno društvo „Edinost“ v Štebnu

DAN:	PIREDITEV:	KRAJ:
petek, 18. marec 20.00	Film: „Der Bockerer“ Tragična komedija o usodi družine v času avstrijskega anšlusa	gostilna Šoštar Globasnica
sobota, 19. marec 10.00	„Obrezovanje sadja“ inž. Lomberger	gostilna Rižnar Podjuna
nedelja, 20. marec 14.30	Igra Aleandra Casona „Drevesa umirajo stoje“ nastopajo igralci domačega društva režija Peter Sticker	farna dvorana Globasnica
torek, 22. marec 20.00	„Koroški Slovenci in anšlus 1938“ predava dr. Teodor Domej	gostilna Šoštar Globasnica
petek, 25. marec 20.00	„Medjugorje“ predava dr. Maks Domej	gostilna Juena Čepiče
sobota, 26. marec 14.30	Mladinska igra „Androkles in lev“ (Aurand Harris) gostuje igralska skupina KPD „Planina“ iz Sel režija Franci Končan	farna dvorana Globasnica
nedelja, 27. marec 14.30	Koncert Mariborskega okteta	gostilna Šoštar Globasnica

● **Celovec**

ZRCALI ŠOLSKO VPRAŠANJE NA KOROŠKEM ODNOSE MED NARODNIMA SKUPINAMA?
Referent: dvor. svet. dr. Valentin Inzko
Čas: torek, 22. marca 1988, ob 19.30
Kraj: hiša Severin, Viktringer Ring 34 v Celovcu
Prireditelja: Katoliški delovni odbor in Katholischer Akademikerverband

● **Pliberk**

OBČNI ZBOR
Slovenskega prosvetnega društva „Edinost“ v Pliberku
Čas: torek, 22. marec 1988, ob 20.00 uri
Kraj: Posojilnica Pliberk

● **Dom v Tinjah**

od ponedeljka, 21. marca 1988 do nedelje, 27. marca 1988
Informacijski teden: POSTNI PRTI NA KOROŠKEM, nem.
Voditelj: dr. Franz X. Spengler
Prireditelj: Kat. akademija škofije Augsburg
Soprireditelj: Kat. dom Tinje

v torek, 22. marca, ob 19.30
Predavanje: MIR — BLEŠČEČA UTOPIJA ALI REALNA MOŽNOST?
Če želiš mir, delaj v miru za mir
Predavatelj: dr. Janez Gril, Ljubljana

v sredo, 23. marca, ob 19.30
Informacijski večer z „amnesty international“
ČLOVEKOVE PRAVICE V CENTRALNI AMERIKI, nem.
Predavatelj: ddr. Wolfgang Dietrich

v četrtek, 24. marca, ob 19. uri
Svetopisemski večer: BERILA IN EVANGELIJI NASLEDNJIH NEDELJ
Vodja: Jože Kopeinig

GALERIJA TINJE:
RAZSTAVA LIKOVNIH DEL BRANKA DUHA
Razstava je na ogled od 25. marca 1988

v petek, 25. marca, ob 19.30
OTVORITEV RAZSTAVE DEL SIMONA VERATSCHNIGA (slike, oljnate slike in gvaši)
Kulturni spored: nastopa Vokalni ansambel SPD „Danica“
Vodi: Stanko Polcer

Podporno društvo proti požarnim poškodbam v Selah vabi na redni občni zbor, ki bo v nedeljo, 20. marca 1988, po prvi maši v farnem domu.

NAŠ TEDNIK — Lastnik (založnik) in izdajatelj: društvo „Narodni svet koroških Slovencev“.
Tisk: Mohorjeva/Hermagoras, Viktringer Ring 26, 9020 Celovec. NAŠ TEDNIK izhaja vsak petek, naroča se na naslov: „Naš tednik“, Viktringer Ring 26, 9020 Celovec. Telefon uredništva, oglasnega oddelka in uprave: (04 63)51 25 28. Naš zastopnik za Jugoslavijo ADIT-DZS, Gradišče 10, 61000 Ljubljana, tel. 22 30 23.

NAGRADNO TEKMOVANJE ZA MESEC MAREC:

1. nagrada: BON za 3000,-

(premog, gradbeni material...)

Nagrado je darovala

ZVEZA SLOVENSКИH ZADRUG V CELOVCU

Mohorjeva knjigarna pa je tudi tokrat dala na razpolago 10 knjižnih nagrad.

Če ste že našli pravilno rešitev, jo pošljite na: Naš tednik, Viktringer Ring 26, 9020 Celovec

7. koroški kulturni dnevi v Ljubljani

Od četrta, 17., do sobote, 19. marca, bodo v Cankarjevem domu v Ljubljani 7. koroški kulturni dnevi (KKD).

O nastanku in pomenu KKD za koroške Slovence smo se pogovarjali s tajnikom KKZ Nužejem Tolmajerjem.

NAŠ TEDNIK: Letos so že 7. KKD v Ljubljani. Kako je prišlo do KKD, kdo jih je bil iniciral?

N. TOLMAJER: Obe kulturni organizaciji — KKZ in SPZ — sta predlagali, da bi se KKD vršili tudi v Ljubljani. To pobudo smo dali, ker smo podobne kulturne dneve že dolga leta prej uspešno prirejali v Mariboru. Imeli smo pogovore z Zvezo kulturnih organizacij Slovenije in s Cankarjevim domom. Prvi koroški kulturni dnevi pa so bili leta 1982.

NAŠ TEDNIK: Kdo pa je v teh sedmih letih oblikoval KKD v Ljubljani?

N. TOLMAJER: Prve kulturne dneve smo leta 1982 oblikovali koroški Slovenci. Geslo prirediteljev je bilo „Rož, Podjuna, Zilja“. Naslednje leto so kulturne dneve pripravili Slovenci iz Italije, za njimi pa so se leta 1984 predstavili porabski Slovenci iz Madžarske. Po tem vrstnem redu so se odvijali kulturni dnevi v naslednjih letih. Letos pa smo spet na vrsti koroški Slovenci

NAŠ TEDNIK: Kakšen pomen imajo KKD v Ljubljani za nas koroške Slovence?

N. TOLMAJER: Treba je predvsem prikazati trenutno kulturno delovanje koroških Slovencev. Za letošnji spored smo izbrali najbolj aktualne in najbolj pereče teme.

NAŠ TEDNIK: Kakšna težišča pa so na letošnjih KKD?

N. TOLMAJER: Najprvo bi bilo to narodnostno ločevanje na Koroškem z ozirrom na dvojezično šolstvo. Drugo težišče je leto 1938 — na sporedu okrogla miza o temi „Doživljali smo propadanje Avstrije leta 1938“; pričevali bodo rojaki, ki so tam doživeli bridko usodo koroških Slovencev za časa Hitlerja. Ob tej priložnosti bo tudi likovna razstava umetnika Valentina Omana in razstava etnografskih zbirk SPZ v etnografskem muzeju. Glasbeni program bo oblikoval ansambel „Drava“ iz Borovelj pod naslovom „Panta rei“. V okviru otroške matineeje bo nastopila mladinska gledališka skupina KPD „Planina“ iz Sel z igro „Androkles in lev“. Zaključek in višek večernega sporeda bo nastop MePZ „Rož“ iz Šentjakoba s koncertom „Ponižani in razžaljeni“ — pesmi zatiranih narodov. To glavno prireditelvo bo RTV Ljubljana oddajala v živo ob 20. uri. Koncert bo delno posnela tudi avstrijska televizija.

Jozej Perč

Novosti Slovenske študijske knjižnice

● **ANGERER Tatjana**
Čisava župa, pisana pogača in še kaj: stare domače jedi iz južne Koroške. — Celovec: Mohorjeva založba, 1987. — 240 str., barvne ilustr.

● **EDNINA, dvojina, večina:** petnajst prispevkov k vprašanju identitete, sožitja in življenja v narodnostno mešanem okolju. — Trst: Založništvo tržaškega tiska, 1987. — 223 str., (zbirka Črno na belem)

● **GSTETTNER Peter**
Zwanghaft Deutsch?: über falschen Abwehrkampf und verkehrten Heimatdienst. — Celovec: Drava — SZI, 1988. — 233 str., ilustr. (Disertacije in razprave; 12)

● **HANDKE Peter**
Pesem trajanju. — Celovec: Drava, 1987. — 50 str.

● **JAHRBUCH der Diözese Gurk/ZBORNİK krške škofije 1988.** — Celovec: Škofijski ordinariat, 1987. — 143 str.: ilustr.

● **MESSNER Janko**
Živela nemčija!: iz dnevnika od 14. 3. 1938 do 21. 1. 1941. — Celovec: Drava, Ljubljana: Partizanska knjiga, 1988. — 158 str., ilustr.

● **PRI slovenski manjšini v Avstriji in Italiji:** poročilo o študijskem posvetovanju po Avstriji in Italiji zaradi proučevanja problemov v zvezi s slovensko manjšino. — Lj.: SAZU, 1987. — 115 str.

● **RAZVOJ slovenskega narodnega značaja v luči 4. točke programa Osvobodilne fronte.** — (1. natis) — Lj.: Delavska enotnost, 1987. — 179 str. — (Zbirka Plenum kulturnih delavcev OF)

● **UNIVERZA pod Peco:** zbornik o zarodkih vstaje na Koroškem. — (1. natis). — Lj.: Delavska enotnost, 1988. — 82 str.: ilustr. — (Zbirka Koroška pota) (Program Utrip)

KNJIŽNICA POSLUJE:
v ponedeljek in torek,
od 10. do 18. ure,
v sredo, četrtek in petek
od 8. do 16. ure.

Veselimo se Vašega obiska.

**SLOVENSKI SPORED
AVSTRIJSKEGA RADIA
VSAK DAN
od 18.10—19.00**

Petek, 18. 3. 1988

Koroški liki (dr. R. Vospernik). Jezikovni pogovori (prof. J. Messner).

Sobota, 19. 3. 1988

Duhovni nagovor (p. Rafo Pinoša). Voščila (D. Urschitz).

Nedelja, 20. 3. 1988

Abeceda slovenskih popevk — 2.

Pon., 21. 3. 1988

Večer domačih pripovednikov.

Torek, 22. 3. 1988

Shujševalna kura.

Sreda, 23. 3. 1988

Dobra volja je najboljša. Pesmi in melodije, ki jih radi poslušate.

Četrtek, 24. 3. 1988

Rož — Podjuna — Zilja.

Debela deklica — shujševalna kura po radiu (torek, 22. marca)

„En zrezek, pa krompir, pojem zvečer,“ prepeva Franc Košir, drugi pa se te modrosti tudi redno poslužujejo, da bi nato v teh vigradnih tednih boleče ugotovili, da nekaj ni narobe. „Joj, kaj bi dala, da bi bila spet ko mlada deklica...“

Treba je ukrepati. Shujševalnih kur je morje. Z njimi lahko uspemo doseči občutno zmanjšanje teže. Vendar z zdravljenjem simptomov težavam ne bomo prišli do dna. Prej ali slej se bodo spet pojavile. Gre za drugačen način življenja — kakšen, boste lahko slišali v torkovi radijski reportaži s strokovnjaki. Če pa vas ne bodo prepričali in vidite lepotni ideal v debelosti, za obe prepričanji ve zdravilo arabska medicina. Omer el Hayam pravi: „Grob si koplje mo z lastnimi zobmi.“ V tolažbo tistim, ki pa nočejo shujšati, je rekel tako lepo: „Res je, deluhi umrejo prej, zato pa sit!“

GAST '88

OD 19. DO 24. MARCA
VSE ZA GOSTINSTVO

OPREMA ZA TUJSKO-
PROMETNA PODJETJA

VSE VRSTE ŽIVIL IN ŽGANE PIJAČE —
ZA PORABNIKE V PRODAJI NA VELIKO IN MALO

AVSTRIJSKI SEJEM PIV Z NAD 200 VRSTAMI PIV

SEJMI V

CELOVCU

NARODNA IN
MEDNARODNA
TEKMOVANJA

...TJA, LE TJA!

Koncert „Ponižani in razžaljeni“ silno doživetje

IZREDNO — v tej besedi je v bistvu zaobjeto vse, kar lahko zapišeš in poveš o koncertu zbora Rož v soboto zvečer, 12. marca 1988, v šentjakobskem kulturnem domu.

Koncert pod geslom „Ponižani in razžaljeni — Pesmi zatiranih narodov“ je bil v okviru letošnjega 13. rožanskega izobraževalnega tedna, hkrati pa je bil dopolnilo spominjanju na leto 1938 in njegove posledice.

V Našem tedniku smo že obširno poročali o triletnih organizacijskih pripravah na koncert, o številnih vajah in o velikem angažmaju vsakega posameznega člana zbora. Zadnje dneve je občutno raslo zanimanje za koncert, a v soboto je uspeh zdaleč presegel vsa pričakovanja pevcev in poslušalcev. To je bil eden od tistih koncertov, ki pomenijo velik na-

Franc Wakounig

predek v zborovskem ustvarjanju med koroškimi Slovenci. Brez pretiravanja pa lahko zapišemo, da tudi v bližnji in širši soseščini kar tako ne najdeš amaterskega zbora, ki bi naštudiral tako zahteven program, kakor ga je mešani zbor Rož.

Dvorana kulturnega doma je bila nabito polna in prenekateri se

Telefonski teror nad koroškima Slovencema

Ker se M. M. in B. S. — mdr. v pismih bralcev — zavzemata za ohranitev skupne šole in ker sta javno obsodila napade na šentjakobskega provizorja mag. Jožeta Marketza, so ju neznane osebe terorizirale po telefonu. Poleg običajnih očitkov v „domovini zvestem“ žargonu so jima tudi grozili, da „bo prišel čas, ko bomo lahko z vami obračunali podobno, kakor so obračunali s Peršmanovo družino“.

V času, ko se vsa Avstrija, deloma na res odkrit način, spominja anšlusa, pa so na Koroškem še vedno ljudje, katerih primarna želja je: psihični in fizični teror proti Slovencem. Saj ni čuda, ko pa razni ustvarjalci javnega mnenja ustvarjajo primerno vzdušje ...

je obrnil, ker ni dobil več prostora. Vendar to še ni merilo za kakovost in izpovednost prireditve. Kdor je pa v soboto doživel pričakovanja ljudi pred koncertom in njihovo navdušenje med njim, po njem, kdor je videl, kako se je vzdušje stopnjevalo od pesmi do pesmi in se je kot erupcija razstrelilo v ključnem aplavzu, kdor je videl, kako so poslušalci samozavestno in solidarno sodelovali pri posameznih točkah in kako se je navdušenje pevcev hipoma preselilo med publiko, ta bo potrdil, da je sobotni koncert mejnik zborovske dejavnosti.

Nastal je občutek, kakor da so

se ponižani, razžaljeni, brezpravni in zatirani dvignili v svojih pesmih in z njimi vred pevci in poslušalci.

Koncert je vseboval tudi izpoved, da solidarnost ni in ne more biti cesta enosmernica, kar — tu in tam nastaja vtis, tudi koroški Slovenci — radi malo pozabljamo.

Včeraj zvečer je Rož ponovil koncert v Šentjakobu, jutri, v soboto, 19. marca, pa bo z njim nastopil v okviru Koroških dni v ljubljanskem Cankarjevem domu. Tudi za ta koncert jim želimo veliko uspeha.

Želeti pa bi bilo, če bi s tem koncertom šentjakobčani nastopili še kje drugje na Koroškem.